

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання та оформлення кваліфікаційних робіт
здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»,
галузі знань 07 – Управління та адміністрування
спеціальності 072 – Фінанси, банківська справа та страхування
освітньо-професійної програми –
Фінансовий менеджмент підприємств і установ

Затверджено
на засіданні кафедри
фінансів, банківської справи та
страхування
Протокол № «3»
від «16» вересня 2021 р.

Методичні вказівки до виконання та оформлення кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр», галузі знань 07 – Управління та адміністрування, спеціальності 072 – Фінанси, банківська справа та страхування, освітньо-професійної програми – Фінансовий менеджмент підприємств і установ / Укл.: Дубина М.В., Садчикова І.В., Шпомер Т.О., Парубець О.М., Шишкіна О.В. – Чернігів: НУЧП, 2021. – 58 с.

Укладачі: **Дубина Максим Вікторович**, доктор економічних наук, професор
Садчикова Ірина Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент
Шпомер Тетяна Олександрівна, кандидат економічних наук, старший викладач
Парубець Олена Миколаївна, доктор економічних наук, професор
Шишкіна Олена Вікторівна, доктор економічних наук, доцент

Відповідальний за випуск: **Дубина М.В.** завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування, доктор економічних наук, професор

Рецензент: **Попело О.В.**, доктор економічних наук, доцент кафедри менеджменту та державної служби Національного університету «Чернігівська політехніка»

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1 МЕТА І ЗАВДАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	5
2 ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	6
3 ВИЗНАЧЕННЯ ПРЕДМЕТА ТА ОБ'ЄКТА ДОСЛІДЖЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	8
4 ВИБІР І ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТЕМИ ТА ПЛАНУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	8
5 СТРУКТУРА, ОБСЯГ ТА ЗМІСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	9
6 ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	13
7 ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	15
8 НАУКОВЕ КЕРІВНИЦТВО ВИКОНАННЯМ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	24
9 ВІДГУК КЕРІВНИКА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	24
10 РЕЦЕНЗУВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	25
11 ПІДГОТОВКА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ДО ЗАХИСТУ	26
12 ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ КР НА ПЛАГІАТ.....	27
13 ПОРЯДОК ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	29
14 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	31
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	33
ДОДАТКИ.....	40
Додаток А. Титульний аркуш кваліфікаційної роботи.....	40
Додаток Б. Індивідуальне завдання на кваліфікаційну роботу.....	42
Додаток В. Зразок оформлення анотації.....	44
Додаток Г. Форма відгуку наукового керівника.....	46
Додаток Д. Зразок форми зовнішньої рецензії	47
Додаток Е. Тематика кваліфікаційних робіт.....	48
Додаток Ж. Зразок документів для перевірки роботи на плагіат.....	50
Додаток И. Приклади складання змісту кваліфікаційної роботи	51

ВСТУП

Виконання та захист кваліфікаційної роботи за спеціальністю 072 – «Фінанси, банківська справа та страхування» завершує підготовку фахівця з повною вищою освітою. Кваліфікаційна робота є роботою, у якій здобувач вищої освіти (ЗВО) освітнього ступеня «магістр» має засвідчити, що він оволодів необхідними теоретичними знаннями та навичками їх практичного застосування в конкретних умовах.

Кваліфікаційна робота – це самостійне наукове дослідження і важлива форма перевірки якості професійної підготовки фахівця фінансового профілю. Робота підводить підсумки набутих знань, умінь та навичок з основних дисциплін, передбачених навчальним планом. На підставі її захисту Екзаменаційна комісія вирішує питання про присвоєння ЗВО кваліфікації магістра фінансів, банківської справи та страхування.

Кваліфікаційна робота має виконуватись на основі результатів дослідження однієї або кількох актуальних проблем та об'єктів і містити конкретні пропозиції. При розкритті теми роботи ЗВО має показати знання законодавчої бази з досліджуваної тематики, вміння використовувати сучасні методики здійснення досліджень та навички оволодіння технологічними прийомами обґрунтування фінансових рішень із застосуванням економіко-математичних методів і обчислювальних засобів.

Зміст роботи та рівень її захисту є одним з основних критеріїв для оцінки якості реалізації відповідної освітньо-професійної програми підготовки магістра з фінансів, банківської справи та страхування. Відповідальність за правильність прийнятих рішень, обґрунтувань, розрахунків та якість оформлення кваліфікаційної роботи несе здобувач вищої освіти.

В ході виконання кваліфікаційної роботи перед ЗВО постає ряд питань методологічного, методичного та організаційного характеру. Метою даних методичних рекомендацій є надання допомоги ЗВО у вирішенні поставлених задач по змісту і порядку виконання роботи.

При розробці методичних вказівок використано досвід магістерського дипломного проектування провідних економічних університетів України, а також досвід кафедр НУ «Чернігівська політехніка» та кафедри фінансів, банківської справи та страхування.

1 МЕТА І ЗАВДАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота освітнього ступеня «магістр» – це самостійне дослідження, виконане ЗВО на завершальному етапі навчання в університеті. Вона є кваліфікаційним документом, на підставі якого Екзаменаційна комісія (ЕК) визначає рівень теоретичної підготовки випускника, його готовність до самостійної роботи за фахом і приймає рішення про присвоєння кваліфікації.

Як теоретико-прикладне дослідження кваліфікаційна робота повинна містити глибоке теоретичне осмислення актуальної фінансово-економічної проблеми, а також обґрунтований проект практичного її розв'язання, виконаний на основі ретельно проведеного аналізу діяльності конкретної організації-замовника (бази практики).

Метою підготовки кваліфікаційної роботи є поглиблення ЗВО теоретичних і практичних знань з обраного напрямку, вироблення умінь застосовувати їх при вирішенні конкретних практичних завдань; сприяння розвитку пошуку сучасних наукових досягнень у певній сфері та умінь їх самостійно застосовувати при вирішенні прикладних проблем; визначення ступеня підготовки випускника до самостійної практичної діяльності.

Працюючи над кваліфікаційною роботою, здобувач вищої освіти має засвоїти навички правильної постановки проблеми та обґрунтування її актуальності, формулювання мети і завдань дослідження, побудови логічного плану і оптимальної структури, роботи з літературними джерелами та статистичною інформацією, аналізу та оцінки різних аспектів діяльності організації, обґрунтування власних узагальнень, висновків і пропозицій.

Основними завданнями кваліфікаційної роботи є:

- вивчення (або поглиблення) та узагальнення теоретико-методологічних засад з обраного напрямку дослідження;
- проведення всебічної діагностики ситуації із застосуванням сучасного інструментарію;
- розробка та оцінка альтернативних підходів до вирішення визначених проблем;
- обґрунтування запропонованих рішень з використанням ситуаційного аналізу;
- перевірка кваліфікаційної роботи на наявність плагіату;
- підготовка доповіді та наочних матеріалів, що передають основний зміст роботи та пропозиції автора, з подальшим їх публічним захистом.

Повнота й особливості реалізації цих завдань залежать від напрямку дослідження, сфери діяльності підприємства або фінансової установи та його специфічних рис.

Кваліфікаційна робота має:

- засвідчити рівень теоретичної та практичної підготовки здобувача вищої освіти до професійної діяльності, передбаченої освітньо-професійною програмою підготовки магістра «Фінансовий менеджмент підприємств і установ»;
- відобразити вміння здобувача вищої освіти ставити проблемні питання,

визначати їх актуальність, формулювати мету та завдання дослідження, аналізувати та правильно оцінювати соціально-економічні процеси в суспільстві, критично аналізувати інформаційні джерела, обґрунтувати власні узагальнення, висновки і пропозиції;

- продемонструвати рівень оволодіння сучасними методиками досліджень та обробки статистичних та інших фактичних матеріалів;

- показати рівень засвоєння теоретичних знань і вміння застосовувати їх при розв'язанні практичних проблем, робити висновки, вносити пропозиції та розробляти практичні рекомендації.

Виконання і захист кваліфікаційної роботи є кінцевим етапом процесу здобуття повної вищої освіти за освітнім ступенем «магістр».

2 ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Відповідно до «Методичних рекомендацій щодо виконання та оформлення кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти освітніх ступенів «бакалавр» і «магістр» Національного університету «Чернігівська політехніка» процес виконання кваліфікаційної роботи складається з:

- ознайомлення ЗВО з основними вимогами, що пред'являються до виконання кваліфікаційної роботи;

- вибір теми роботи та призначення керівника;

- обробка літературних джерел, вивчення теоретичних і практичних матеріалів з обраної теми;

- розробка плану кваліфікаційної роботи із зазначенням строків написання розділів та їх обсягів. Заповнення бланка «Завдання на кваліфікаційну роботу» та його затвердження на кафедрі;

- збір матеріалів, складання бібліографії, аналіз та узагальнення зібраного матеріалу;

- викладення проаналізованого та систематизованого матеріалу відповідно до плану;

- проведення експерименту чи анкетування, виконання розрахунків, у тому числі із застосуванням комп'ютерної обробки;

- формулювання висновків;

- підготовка графічної частини роботи: креслень, рисунків, таблиць (у разі необхідності);

- представлення кваліфікаційної роботи на кафедрі для попереднього розгляду;

- написання доповіді й підготовка ілюстративного матеріалу (наприклад, таблиць і графіків для прилюдного виступу);

- рецензування кваліфікаційної роботи та оформлення відгуку керівника;

- перевірка роботи на плагіат згідно з Порядком проведення перевірки кваліфікаційних робіт та індивідуальних завдань здобувачів вищої освіти на плагіат в Національному університеті «Чернігівська політехніка», введеного в дію наказом ректора від 31 травня 2021 р. № 100.

- представлення кваліфікаційної роботи до ЕК;
- захист кваліфікаційної роботи.

Відгук – це оцінка керівником рівня підготовки кваліфікаційної роботи ЗВО, що включає в себе обґрунтування актуальності теми, логічності і структури викладення матеріалу, якості огляду і аналізу літератури, коректності цитувань і посилань на наведені в тексті цитати інших авторів, коректності формулювання власних висновків, відповідності висновків меті та завданням, якості оформлення, апробацію результатів.

Рецензія – це оцінка кваліфікаційної роботи ЗВО, що надається висококваліфікованими спеціалістами виробничих і наукових організацій, працівниками і НПП вищих навчальних закладів та містить оцінку роботи.

Рецензент обов'язково повинен мати повну вищу освіту (освітній ступінь магістра (спеціаліста) економічного напрямку).

У встановлений термін ЗВО звітує перед керівником і завідувачем кафедри, які фіксують ступінь готовності роботи.

Обов'язки керівника кваліфікаційної роботи:

- надавати допомогу при виборі теми, її остаточного формулювання та меж розкриття;
- рекомендувати спеціальну, нормативну літературу та інформаційні джерела за обраною темою;
- консультувати ЗВО з питань виконання кваліфікаційної роботи;
- контролювати дотримання календарного плану, якість та самостійність виконання роботи, інформувати завідувача кафедри про хід підготовки роботи до захисту;
- організувати ЗВО для апробації на засіданні кафедри;
- давати відгук на кваліфікаційну роботу.

Обов'язки ЗВО:

- дотримуватись графіка та звітувати в передбачені строки перед керівником про хід роботи;
- написати та оформити текст роботи згідно вимог даних Методичних рекомендацій;
- не пізніше, ніж за два тижні до дня захисту на засіданні екзаменаційної комісії подати роботу для попереднього розгляду на кафедрі;
- отримати довідки про відсутність плагіату в роботі та надати їх керівнику (додаток Ж);
- отримати необхідні рецензії та відгук керівника.

До кваліфікаційної роботи додається подання голові екзаменаційної комісії щодо захисту кваліфікаційної роботи, відгук керівника, рецензія, документи про впровадження, копії власних публікацій за результатами дослідження (статті, тези).

Всі кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти Університету освітнього ступеня «бакалавр» та «магістр» підлягають перевірці на плагіат.

3 ВИЗНАЧЕННЯ ПРЕДМЕТА ТА ОБ'ЄКТА ДОСЛІДЖЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Визначення предмета дослідження здійснюється виходячи з наукових інтересів здобувача вищої освіти, тематики наукових досліджень кафедри, замовлень підприємств тощо.

Можливі *предмети досліджень*:

- а) фінансова стратегія і політика підприємства (установи, організації);
- б) інвестиційна стратегія і політика підприємства (установи, організації);
- в) інноваційні проекти в різних галузях промисловості, транспорту, зв'язку, інформатики, охорони навколишнього середовища, в соціальній та інших сферах;
- г) окремі функції та напрями діяльності суб'єктів господарювання;
- д) система управління фінансовими ризиками суб'єктів господарювання;
- е) механізм антикризового управління підприємством.

Обираючи предмет дослідження, доцільно користуватися запропонованим переліком тем дослідження, проте він не є обов'язковим і може уточнюватись або доповнюватись за бажанням ЗВО та його наукового керівника.

Об'єктами кваліфікаційної роботи можуть бути:

- а) підприємства або фірми будь-яких організаційно-правових форм та розмірів чи їх структурні підрозділи будь-якої галузі народного господарства;
- б) науково-дослідні, проектно-конструкторсько-технологічні та інші науково-технічні організації та їх підрозділи;
- в) інвестиційні, страхові, посередницькі, фінансові, консалтингові компанії та фірми, а також біржі, фонди, комерційні банки та інші організації ринкової інфраструктури.

Даний перелік не обмежує перелік можливих об'єктів кваліфікаційної роботи. Важливо, щоб ЗВО був обізнаний зі специфікою діяльності об'єкта досліджень, наприклад, при проходженні переддипломної практики.

4 ВИБІР І ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТЕМИ ТА ПЛАНУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Тема кваліфікаційної роботи повинна бути актуальною, мати теоретичне і прикладне значення, відповідати сучасному стану та перспективам розвитку економічної науки і господарської практики.

ЗВО може скористатися тематикою кваліфікаційної роботи, яку розробляє і щорічно переглядає кафедра (Додаток Е). ЗВО надається право запропонувати свою тему з необхідним обґрунтуванням її дослідження.

Тема роботи має бути погоджена як з випусковою кафедрою, так і з організацією, на матеріалах якої вона буде виконуватися.

Обираючи тему, слід ураховувати її актуальність для організації, можливість одержання відповідних матеріалів (планових, звітних, статистичних), проведення власних спостережень, розрахунків, експериментів, наявність літературних та інформаційних джерел, власні напрацювання.

Обов'язковою вимогою до кваліфікаційної роботи є її корисність і практична цінність.

Пропозиції щодо вибору теми кваліфікаційної роботи ЗВО спочатку обговорює з науковим керівником від кафедри. За поданням наукових керівників кафедра розглядає пропозиції ЗВО і після їх схвалення готує проект відповідного наказу.

Закріплення за ЗВО теми кваліфікаційної роботи оформлюється наказом ректора НУ «Чернігівська політехніка». Цим самим наказом призначаються наукові керівники кваліфікаційної роботи.

План кваліфікаційної роботи повинен відповідати темі дослідження, мати чітку логіку поєднання теоретико-методичної, аналітичної та конструктивної частин. При розробці та обговоренні плану дослідження необхідно скласти поетапний календарний план написання кваліфікаційної роботи згідно із затвердженим на кафедрі регламентом. Консультування ЗВО з питань вибору теми роботи та розробки її календарного плану здійснюється науковим керівником.

5 СТРУКТУРА, ОБСЯГ ТА ЗМІСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота як оригінальне теоретично-прикладне дослідження повинна мати певну логіку побудови, послідовність і завершеність.

Обсяг основного тексту кваліфікаційної роботи ЗВО освітнього ступеню магістр має бути 60-80 сторінок машинописного тексту формату А4. Допускається відхилення в межах $\pm 10\%$. Огляд літературних джерел не повинен перевищувати 25 % від загального обсягу роботи.

Кваліфікаційна робота виконується державною мовою.

Рекомендована структура пояснювальної записки кваліфікаційної роботи умовно поділяється на вступну частину, основну частину та додатки.

Вступна частина кваліфікаційної роботи містить:

- титульний аркуш (оформляється за зразком, поданим в Додатку А);
- завдання на кваліфікаційну роботу (зразок – в Додатку Б);
- анотацію та ключові слова;
- перелік умовних позначень (за потребою);
- зміст;
- вступ.

Основна частина кваліфікаційної роботи містить:

- перший (теоретичний) розділ;
- другий (аналітичний) розділ;
- третій (проектний) розділ;

Заклучна частина кваліфікаційної роботи містить:

- висновки та пропозиції;
- список використаних джерел;
- додатки.

В *анотації* – 1 сторінка (обсягом до 800 знаків) – зазначається прізвище та ініціали ЗВО, назва кваліфікаційної роботи, основний зміст та результати. Викладення матеріалу в анотації повинно бути стислим і точним. Необхідно використовувати синтаксичні конструкції, притаманні мові ділових документів, уникати складних граматичних зворотів, використовувати стандартизовану термінологію, уникати маловідомих термінів і символів. Після анотації наводять ключові слова відповідною мовою.

Ключові слова (слова специфічної термінології за темою, які найчастіше зустрічаються в роботі) наводяться в називному відмінку. Кількість ключових слів – 5-7.

Анотація має бути написана українською та однією з іноземних мов (переважно – англійською), розміщуватися на окремому аркуші разом з ключовими словами та передувати змісту (зразок оформлення анотації в Додатку В).

Якщо в роботі вжито специфічну термінологію, а також використано маловідомі скорочення, нові символи, позначення тощо, то *перелік умовних позначень* може бути поданий у вигляді окремого списку, який розміщують перед змістом, після анотації та списку ключових слів.

Перелік слід друкувати у дві колонки: у лівій за абеткою наводяться скорочення, а у правій – їх детальне розшифрування.

Якщо в роботі спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення повторюються менше трьох разів, перелік не складають, їхнє розшифрування наведуть у тексті при першому згадуванні.

Зміст кваліфікаційної роботи має відображати суть роботи, її складові і логіку дослідження та може займати 1-2 сторінки. В ньому фіксуються назви всіх розділів і підрозділів із зазначенням початкових сторінок. Назви розділів і підрозділів повинні бути стислими і зрозумілими, літературно грамотними, тісно пов'язаними з темою роботи, але не повторювати її. Зразок оформлення змісту наведено в Додатку И.

У *вступі* зазначається проблема, що потребує вирішення, ступінь її дослідження, актуальність проведення і мета досліджень в обраному напрямі, завдання, що вирішуються для досягнення мети, об'єкт і предмет досліджень, наукова новизна та практична значущість роботи (для ЗВО за освітньо-наукової програми). Також зазначається апробація результатів досліджень – виступи на студентських наукових конференціях, публікації результатів дослідження. Обсяг вступу, зазвичай, не повинен перевищувати 2,5 – 3 сторінки.

Актуальність теми подається у вигляді критичного аналізу та шляхів розв'язання проблеми з обґрунтуванням необхідності досліджень для підприємств та організацій.

Мета та завдання роботи повинні бути чітко сформульованими та відображати тематику дослідження. Ставлячи мету, дослідник має уявляти собі, який результат він має намір одержати, яким буде цей результат.

Об'єкт дослідження визначається разом з вибором теми і є однією із сторін діяльності господарюючого суб'єкта (визначення об'єкта пов'язано з відповіддю на питання: що розглядається?).

Предмет дослідження міститься в межах проблемного об'єкта, який потребує вирішення (характеристика того, що знаходиться в межах об'єкту дослідження, тобто визначення предмета пов'язано з відповіддю на питання: як розглядається об'єкт дослідження).

Метод – сукупність прийомів, операцій і способів теоретичного пізнання і практичного перетворення дійсності, досягнення визначених результатів.

Методика – розглядається як інструкція діяльності з реалізації методу дослідження.

Наукова новизна повинна містити результати самостійного аналітичного та експериментального характеру.

Практична значущість повинна містити результати власних досліджень, що можуть бути упроваджені в діяльність підприємств, установ.

Апробація роботи повинна містити назви статей, тез доповідей, підготовлених за матеріалами роботи, виступи на науково-практичних конференціях, інших наукових заходах.

Зміст основної частини кваліфікаційної роботи викладають за розділами. Розділи можуть поділятися на підрозділи, пункти, підпункти.

Перший (теоретичний) розділ (20 – 25 сторінок) роботи присвячується теоретико-методологічним аспектам обраного об'єкта та предмета досліджень. Теоретичне обґрунтування має визначати роль і місце досліджуваних явищ та процесів у забезпеченні високої ефективності діяльності господарюючого суб'єкта, містити аналіз існуючого досвіду у відповідній сфері.

Структурно складається з 2-4 підрозділів, містить теоретичний виклад важливих аспектів проблеми, критичний огляд джерел інформації, аналіз предмету дослідження на макрорівні, використання здобутків вітчизняних та зарубіжних вчених у розвитку предмету дослідження.

Розглядаються загальнотеоретичні підходи до теми з використанням сучасних літературних джерел щодо досліджуваної проблеми, а також питання з висвітлення теоретичних основ дослідження (критично аналізуються монографії, наукові статті, матеріали конференцій, електронні ресурси тощо, у тому числі іноземних авторів); обов'язковим є порівняння різних точок зору, використання статистичних відомостей (із посиланням на джерела). Обов'язковим в теоретичному розділі є аналіз статистичних даних та/або світового досвіду за темою дослідження. Під час розкриття теоретичних питань слід висвітлити елементи наукової новизни з формулюванням власної позиції автора щодо напряму дослідження, оригінальні авторські пропозиції стосовно розбудови теоретичних і методичних питань. Теоретичний розділ завершується стислими висновками, які нумеруються.

У ***другому (аналітичному) розділі*** (25 – 30 сторінок) ЗВО повинен виконати ґрунтовний аналіз фактичного стану досліджуваної проблеми виключно на матеріалах конкретної організації. Цей розділ може включати 3-5

відносно самостійних підрозділів, що містять аналіз і оцінку конкретних сфер діяльності об'єкта дослідження.

В перших підрозділах має бути надана стисла фінансово-економічна характеристика об'єкта дослідження, умови господарювання, сучасні проблеми та перспективи розвитку, результати аналізу та оцінки систематизованих матеріалів щодо його діяльності та галузі, до якої він відноситься. Описувати історію виникнення організації недоцільно.

Друга частина розділу присвячується поглибленому аналізу досліджуваної проблеми. Проводиться аналіз ефективності управління виробництвом, фінансами та ризиками підприємства відповідно до теми кваліфікаційної роботи, класифікуються переваги та недоліки у фінансово-господарській діяльності підприємства, організації чи установи.

На основі обробки та узагальнення аналітичних матеріалів ЗВО повинен виявити і відобразити у кваліфікаційній роботі сучасні тенденції та характер впливу зовнішніх та внутрішніх чинників на зміну режиму функціонування об'єкта дослідження. Досить важливим є те, щоб узагальнення теоретичних концепцій та висновки, що сформульовані на базі вивчення наукової літератури і викладені у першому розділі ЗВО, були підтверджені конкретним практичним матеріалом у другому розділі.

Розділ повинен бути максимально насиченим фактичною інформацією (таблиці, графіки, діаграми, схеми), що відображають відповідні результати діяльності організації не менше ніж за 3 роки. При проведенні аналізу для порівняння бажано вживати середньогалузеві та макроекономічні показники.

Слід чітко розмежувати джерела походження використаної при аналізі інформації: що запозичене з літератури, що одержано з документів організації, а які дані здобуті шляхом власних спостережень, експериментів та розрахунків.

Розділ завершується оцінкою одержаних результатів.

Третій (проектний) розділ (15 – 25 стор.) має містити обґрунтовані пропозиції ЗВО, спрямовані на досягнення мети, поставленої у вступі кваліфікаційної роботи. Структурно розділ вміщує 3-4 підрозділи.

Розробки та рекомендації мають базуватися на фактичних матеріалах об'єкта досліджень та на результатах аналізу, проведеного в другому розділі кваліфікаційної роботи. ЗВО повинен розкрити зміст запропонованих заходів, що спрямовані на підвищення ефективності функціонування об'єкта в цілому, обґрунтувати їх вплив на діяльність підприємства в аспекті теми, що досліджується.

Реальне практичне значення пропозицій та рекомендацій доцільно підтвердити шляхом здійснення необхідних техніко-економічних розрахунків з визначенням розміру очікуваного економічного ефекту, що буде отриманий внаслідок впровадження комплексу запропонованих заходів на практиці.

За результати розрахунків та зроблені на цій основі висновки відповідальність несе ЗВО – автор кваліфікаційної роботи.

Однією з ознак високої якості кваліфікаційної роботи є застосування комп'ютерних засобів та економіко-математичних методів і моделей як під час

аналізу, так і при обґрунтуванні запропонованих заходів.

Висновки – є завершальною частиною кваліфікаційної роботи. Цей розділ містить стислий виклад актуальності теми, зроблених оцінок та узагальнень під час аналізу, підсумки досліджень, що були проведені у роботі з акцентом на рекомендаціях і пропозиціях, їх значущості та економічній ефективності для об'єкта досліджень. Ознайомлення з текстом висновків повинно сформувати у читача уявлення про ступінь реалізації автором кваліфікаційної роботи поставленої мети і завдань. Обсяг висновків – 5 – 7 сторінок.

Висновки починаються таким чином: «За результатами дослідження (зазнається відповідно до мети) сформульовані наступні висновки».

Висновки нумеруються.

У висновках необхідно наголосити на якісних та кількісних показниках здобутих результатів, обґрунтувати достовірність результатів, викласти рекомендації щодо їх використання.

Розділ **«Перелік посилань»** включає складений за чинними правилами перелік використаних літературних джерел.

У **додатки** вноситься вся інформація допоміжного характеру, що представлена у текстовій, табличній, графічній формі або у вигляді форм первинної статистичної звітності і не увійшла до складу основної частини, акти про впровадження у виробництво, інші матеріали, які допомагають більш повно і докладно розкрити задум та шляхи реалізації роботи.

6 ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Виконання кваліфікаційної роботи потребує глибоких теоретичних знань, вміння використати їх стосовно предмета й об'єкта дослідження. При цьому отримані знання при вивченні дисциплін, що викладаються в університеті, не виключають самостійного їх поглиблення, особливо за тими напрямками, які відповідають обраній темі кваліфікаційної роботи.

На початку виконання роботи необхідно ознайомитись зі змістом спеціальної літератури за обраною темою. Крім наведеного нижче переліку рекомендованої літератури, слід користуватися предметними каталогами бібліотек, бібліографічними збірниками за відповідними галузями знань, реферативними журналами, електронно-пошуковими системами.

При виконанні кваліфікаційної роботи обов'язковим є використання Конституції України, законів України та інших нормативно-правових актів. При цьому необхідно використовувати лише чинні нормативно-правові акти з останніми змінами та доповненнями до них. Посилання на застарілий нормативний матеріал може стати суттєвим недоліком кваліфікаційної роботи.

Фактичні матеріали за результатами діяльності підприємств, організацій чи установ, на базі яких виконується дипломна робота, збираються під час проходження практики. При обробці зібраного матеріалу особливу увагу рекомендується приділити наочності та змістовності таблиць, рисунків, схем, графіків.

Роботу над текстом доцільно розпочинати з першого розділу, в якому висвітлюються питання теоретичного характеру та дається опис методичної бази подальших досліджень. Автор повинен суворо слідкувати за тим, аби виклад тексту відповідав темі та плану роботи і не виходив за їх межі. При цьому матеріал слід викладати послідовно і логічно, не забуваючи зазначити використані інформаційні джерела.

Виклад аналітичної частини має базуватися на методичних матеріалах теоретичного розділу і на загальновідомих сучасних методах аналізу та не повинен зводитися до набору непов'язаних між собою окремих напрямків досліджень. Кожний напрям аналізу має бути підтвердженим підібраним і систематизованим фактичним і статистичним матеріалом. Усі використані в роботі таблиці, схеми, графіки, діаграми повинні обов'язково мати відповідні коментарі та бути проаналізованими.

Основою для розробки проектного розділу є виявлені після проведення діагностики об'єкта дослідження проблеми, причини їх виникнення і чинники, що вплинули на певний стан об'єкта. Результатом цього розділу мають стати альтернативні пропозиції щодо усунення проблем з економічним обґрунтуванням найбільш доцільних способів їх вирішення в реальних умовах. При цьому обов'язковою вимогою до проектного розділу кваліфікаційної роботи є наявність власного бачення проблематики, самостійних висновків, нестандартних пропозицій та інноваційних ідей.

Оскільки регламентом передбачено подання робочого варіанту кваліфікаційної роботи науковому керівнику на перевірку частинами, роботу над кожним новим розділом слід розпочинати після того, як робочий варіант попереднього розділу завершено ЗВО повністю та подано для перевірки керівнику.

При виконанні кваліфікаційної роботи необхідно дотримуватись діючого регламенту випускаючої кафедри, відповідно до якого **здобувач вищої освіти зобов'язаний:**

- своєчасно узгодити тему кваліфікаційної роботи та отримати конкретні завдання від керівника роботи на підбір та опрацювання матеріалів, необхідних для роботи під час проходження переддипломної практики;

- на переддипломній практиці, крім виконання її програми, ознайомитися зі специфікою діяльності підприємства, практичною реалізацією питань організації та управління підприємством, з фінансово-економічними показниками та звітністю з метою підбору матеріалів відповідно до теми кваліфікаційної роботи;

- після подання та захисту звіту про переддипломну практику скласти та узгодити з керівником кваліфікаційної роботи календарний план-графік виконання роботи з урахуванням структури і трудомісткості розділів;

- регулярно, не менше одного разу на два тижні, інформувати керівника про стан виконання роботи відповідно до плану-графіка, надавати на його вимогу необхідні матеріали для перевірки;

- самостійно виконувати роботу, використовуючи передові методики наукових досліджень та сучасні комп'ютерні технології;

- відповідати за правильність прийнятих рішень, обґрунтувань, розрахунків, якість оформлення пояснювальної записки та графічного матеріалу, їх відповідність методичним рекомендаціям (вказівкам) з написання кваліфікаційної роботи випускаючої кафедри, існуючим нормативним документам та державним стандартам;

- дотримуватися календарного плану-графіка виконання кваліфікаційної роботи та подання матеріалів керівнику на перевірку;

- адекватно реагувати на зауваження і рекомендації керівника щодо змістовної частини роботи та вчасно виправляти недоліки в роботі;

- подати кваліфікаційну роботу науковому керівнику для оцінювання її якості та визначення можливості винесення на захист;

- своєчасно отримати відгук керівника і рецензію на кваліфікаційну роботу.

У разі недодержання ЗВО регламенту виконання кваліфікаційної роботи завідувач кафедри, за поданням наукового керівника кваліфікаційної роботи, має право звернутися до ректора університету з пропозицією відрахувати ЗВО як такого, що не виконує навчальний план.

7 ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота оформлюється відповідно до вимог ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлення».

Дані рекомендації лише роз'яснюють окремі положення стандарту стосовно оформлення кваліфікаційної роботи. Остаточне рішення про відповідність правилам приймається на основі ДСТУ 3008:2015.

1 Загальні положення

1.1 Текст кваліфікаційної роботи друкують за допомогою комп'ютера на одному боці аркуша білого паперу формату А-4 через 1,5 міжрядковий (комп'ютерний) інтервали. Виконується кваліфікаційна робота державною мовою.

1.2 Шрифт роботи: Times New Roman Cyr, кегель – 14.

1.3 Міжрядковий інтервал – 1,5; вирівнювання тексту по ширині.

1.4 Відступи аркушу: ліворуч – 25 мм, верхнє – 20 мм, праворуч – не менше ніж 10 мм, нижнє – 20 мм.

1.5 Абзацний відступ повинен бути однаковим впродовж усього тексту кваліфікаційної роботи і дорівнювати п'яти знакам (1,25);

1.6 Помилки, описки та графічні неточності допускається виправляти підчищенням або зафарбуванням відповідним до кольору аркуша коректором і нанесенням на тому ж місті чи між рядками вірного тексту або графіки машинописним способом чи від руки. На одну сторінку допускається не більше одного виправлення, на всю роботу – не більше десяти.

1.7 Символи в рівняннях і формулах, написи та пояснювальні дані на рисунках, схемах, графіках, діаграмах і в таблицях створюють і вводять у текст з використанням відповідних редакторів комп'ютерної програми.

1.8 Прізвища, назви установ, організацій, фірм та інші власні назви у кваліфікаційній роботі наводять мовою оригіналу. Дозволено транслітерувати власні назви в перекладі на мову кваліфікаційної роботи, додаючи в разі першого згадування в тексті звіту оригінальну назву.

1.9 Дозволено в тексті роботи, крім заголовків, слова та словосполучення скорочувати згідно з правописними нормами та ДСТУ 3582.

2 Структурні елементи

2.1 Структурними елементами кваліфікаційної роботи є: АНОТАЦІЯ на двох мовах з ключовими словами, ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛИ основної частини роботи, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ.

2.2 Заголовки структурних елементів, крім назв розділів, не нумеруються (наприклад, 1 ВСТУП – оформлено не правильно, правильно – ВСТУП). Нумеруються лише НАЗВИ РОЗДІЛІВ основної частини роботи.

2.3 Структурні елементи входять до загальної нумерації сторінок кваліфікаційної роботи, включаючи додатки.

3 Оформлення заголовків

3.1 Заголовки структурних елементів і розділів основної частини кваліфікаційної роботи слід розташовувати посередині рядка і друкувати великими літерами без крапки в кінці і не підкреслюючи.

3.2 При написанні назв розділів, слово РОЗДІЛ не пишеться.

3.3 Заголовки підрозділів, пунктів і підпунктів розділів слід починати з абзацного відступу і друкувати маленькими літерами, крім першої великої, не підкреслюючи, без крапки в кінці.

3.4 Якщо заголовок складається з двох і більше речень, їх розділяють крапкою.

3.5 Перенесення слів у заголовку розділу не допускається.

3.6 Відстань між структурними елементами та основним текстом повинна складати два рядки.

3.7 Відстань між назвою розділу та назвою підрозділу – два рядки.

3.8 Відстань між назвою підрозділу та основним текстом – один рядок.

3.9 Відстань між назвою підрозділу та підпунктами – один рядок.

3.10 Відстань між назвою підпункту та основним текстом відсутня.

3.11 Не допускається розміщувати назву розділу, підрозділу, а також пункту й підпункту в нижній частині сторінки, якщо після неї розміщено тільки один рядок тексту.

Приклад:

1 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

1.1 Економічна сутність і види фінансових ресурсів підприємств

Основний текст роботи...

4 Нумерація розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів

4.1 Розділи, підрозділи, пункти, підпункти звіту слід нумерувати арабськими цифрами (без знака №).

4.2 Розділи роботи повинні мати порядкову нумерацію в межах кваліфікаційної роботи і позначатися без крапки. Наприклад: 1, 2, 3 і т. д.

4.3 Підрозділи повинні мати порядкову нумерацію в межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, відокремлених крапкою. Після номера підрозділу крапку не ставлять. Наприклад: 1.1, 1.2 і т. д.

4.4 Пункти нумерують арабськими цифрами в межах кожного розділу або підрозділу. Номер пункту складається з номера розділу та порядкового номера пункту, або з номера розділу, порядкового номера підрозділу та порядкового номера пункту, які відокремлюють крапкою. Після номера пункту крапку не ставлять, наприклад, 1.1, 1.2 тощо.

4.5 Якщо розділ або підрозділ складається з одного пункту, або пункт складається з одного підпункту, його не нумерують.

5 Оформлення ілюстрацій (рисунок, графіки, схеми, діаграми)

5.1 Ілюстрації слід розміщувати у роботі безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці.

5.2 На всі ілюстрації мають бути посилання у роботі.

5.3 Ілюстрація позначається словом «Рисунок __», яке разом з назвою ілюстрації розміщують після самої ілюстрації.

5.4 Підпис ілюстрації необхідно робити посередині аркуша.

5.5 Ілюстрації слід нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу. Номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, відокремлених крапкою.

5.6 Відстань між ілюстрацією та її назвою повинна складати один рядок.

5.7 Відстань між назвою рисунку та основним текстом – один рядок.

5.8 Шрифт всіх ілюстрацій повинен бути Times New Roman Cyr, кегель –

14, як виняток, дозволяється кегель 12.

5.9 Якщо ілюстрація являє собою графік, то осі графіка повинні бути обов'язково підписані і не повинні виділятися жирним.

5.10 Якщо ілюстрація являє собою графік, то на ньому повинні бути відображені значення.

Всі ілюстрації повинні бути чорно-білими.

5.11 За потреби пояснювальні дані до рисунка подають безпосередньо після графічного матеріалу перед назвою рисунка.

5.12 Рисунок виконують на одній сторінці аркуша. Якщо він не вміщується на одній сторінці, його можна переносити на наступні сторінки. У такому разі назву рисунка зазначають лише на першій сторінці, пояснювальні дані – на тих сторінках, яких вони стосуються, і під ними друкують: «Рисунок _, аркуш _».

5.13 Приклад:

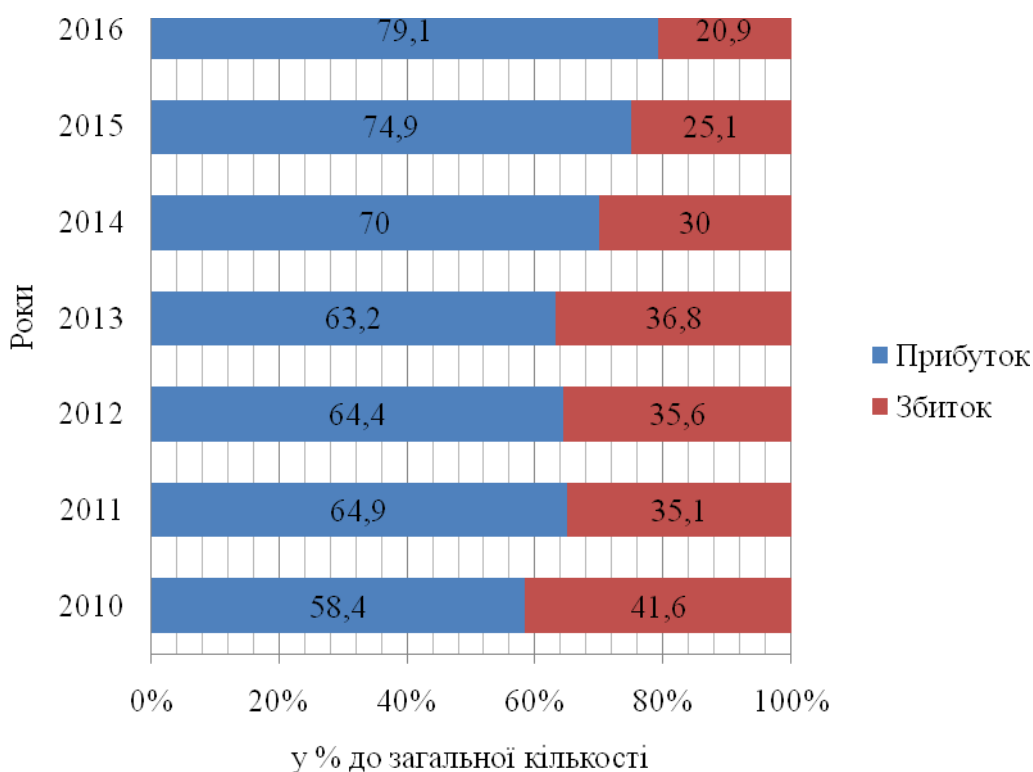

Рисунок 1.1 – Питома вага підприємств, що одержали прибуток (збиток)

6 Оформлення таблиць

6.1 Таблицю слід розташовувати безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці.

6.2 На всі таблиці мають бути посилання в тексті роботи.

6.3 Таблиці слід нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу.

6.4 Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, відокремлених крапкою, наприклад, таблиця 2.1 – перша таблиця

другого розділу.

6.5 Всі таблиці повинні мати назву і бути підписаними.

6.6 Слово «Таблиця» пишеться з абзацу та поряд зазначається номер таблиці.

6.7 Текст в таблицях обов'язково повинен бути шрифту Times New Roman Сур, кегель – 14, як виняток дозволяється кегель 12. Також дозволяється використовувати міжрядковий інтервал – 1.

6.8 Відстань між підписом таблиця та таблицею повинна складати один рядок.

6.9 Відстань між таблицею та основним текстом – один рядок.

6.10 В таблицях, де наводяться числові значення, обов'язково повинні бути зазначені одиниці виміру.

6.11 Розміри таблиці не повинні виходити за лінію основного тексту роботи.

6.12 У випадку якщо таблиця не вміщується на одній сторінці, для перенесення таблиці на наступну сторінку до таблиці необхідно додати рядок з номерами стовпців.

Приклад:

Таблиця 1.1 – Структурні показники діяльності банків України

№ з/п	Показники	Станом на 01.01.				
		2012	2013	2014	2015	2016
1	2	3	4	5	6	7
1	Кількість банків, які мають банківську ліцензію	176	176	180	163	117
2	з них: з іноземним капіталом	53	53	49	51	41
3	у т.ч. зі 100% іноземним капіталом	22	22	19	19	17

6.13 Далі на наступній сторінці з абзацу зазначається: «Продовження таблиці 1.1» (назву таблиці писати не потрібно) і таблиця продовжується, починаючи з рядка з номерами стовпців.

Продовження таблиці 1.1

1	2	3	4	5	6	7
4	Частка іноземного капіталу у статут. капіталі банків, %	41.9	39.5	34.0	32.5	43.3

6.14 Варто пам'ятати, що на відміну від тексту таблиці, підписи таблиці та слова «Продовження таблиці» оформляються шрифтом Times New Roman Сур, кегель – 14, міжрядковий інтервал – 1,5.

6.15 Заголовки колонок таблиці починають з великої літери, а підзаголовки – з малої літери, якщо вони становлять одне речення із заголовком.

7 Переліки

7.1 Переліки, за потреби, можуть бути наведені всередині пунктів або підпунктів.

7.2 Перед переліком ставлять двокрапку.

7.3 Перед кожною позицією переліку слід ставити малу літеру української абетки з дужкою, або, не нумеруючи – тире (перший рівень деталізації).

7.4 Для подальшої деталізації переліку слід використовувати арабські цифри з дужкою (другий рівень деталізації).

Приклад:

Аналітичну роботу підприємства ділять на два блоки:

а) аналіз фінансових результатів та рентабельності:

- 1) аналіз та оцінка рівня показників прибутковості;
- 2) аналіз фінансових результатів від іншої реалізації;
- 3) аналіз чистого прибутку;
- 4) аналіз взаємозв'язку прибутку, руху оборотного капіталу та грошових потоків;
- 5) факторний аналіз показників рентабельності;

б) аналіз фінансового стану підприємства:

- 1) аналіз та оцінка складу та динаміка майна;
- 2) аналіз фінансової стійкості підприємства;
- 3) аналіз ліквідності балансу;
- 4) комплексний аналіз і рейтингова оцінка підприємства.

7.5 Переліки першого рівня деталізації друкують малими літерами з абзацного відступу, другого рівня – з відступом відносно місця розташування переліків першого рівня.

8 Оформлення формул та рівнянь

8.1 Формули та рівняння розташовують безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються, посередині сторінки.

8.2 Вище і нижче кожної формули або рівняння повинно бути залишено один вільний рядок.

8.3 Формули і рівняння у кваліфікаційній роботі слід нумерувати порядковою нумерацією в межах розділу.

8.4 Номер формули або рівняння складається з номера розділу і порядкового номера формули або рівняння, відокремлених крапкою, наприклад, формула (1.3) – третя формула першого розділу.

8.5 Номер формули або рівняння зазначають на рівні формули або рівняння в дужках у крайньому правому положенні на рядку.

8.6 Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів, що входять до формули чи рівняння, слід наводити безпосередньо під формулою у тій послідовності, в якій вони наведені у формулі чи рівнянні.

8.7 Пояснення значення кожного символу та числового коефіцієнта слід

давати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають з абзацу словом «де» без двокрапки.

Приклад:

Відомо, що

$$z = \frac{M1 - M2}{v1^2 + v2^2}, \quad (1.1)$$

де $M1, M2$ — математичне очікування;

$v1, v2$ — середнє квадратичне відхилення міцності та навантаження.

8.8 Якщо для наведеної формули наводяться пояснення значень, то після формули ставиться кома, якщо пояснень немає, то ставиться крапка.

8.9 Формули, що йдуть одна за одною й не розділені текстом, відокремлюють комою.

9 Посилання

9.1 У тексті кваліфікаційної роботи можна робити посилання на структурні елементи самої роботи та інші джерела.

9.2 У разі посилання на структурні елементи самої кваліфікаційної роботи зазначають відповідно номери розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, позицій переліків, рисунків, формул, рівнянь, таблиць, додатків.

Посилаючись, треба використовувати такі вирази: «у розділі 3», «див. 2.1», «відповідно до 2.3», «(рисунок 1.3)», «відповідно до таблиці 3.2», «згідно з формулою (3.1)», «у рівняннях (1.23) – (1.25)», «(додаток Г)» тощо. Дозволено в посиланні використовувати загальноприйняті та застандартовані скорочення, наприклад, «згідно з рис. 10», «див. табл. 3.3» тощо.

10 Перелік посилань

10.1 Перелік посилань будують у порядку появи посилань у тексті або в алфавітному порядку.

10.2 Оформлення переліку посилань доцільно здійснювати за Національним стандартом України «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. ДСТУ 8302:2015».

10.3 Зразки оформлення посилань на книги, на статтю, на електронне інформаційне джерело, на нормативні документи наведено нижче:

Вимоги до оформлення посилань:

а) одностомні книги:

1) книги одного автора:

Федорова Л. Д. З історії пам'яткоохоронної та музейної справи у Наддніпрянській Україні. 1870-ті – 1910-ті рр. Київ, 2013. 373 с.

2) книги двох і більше авторів:

Zhovinsky E.Ya., Kryuchenko N.O., Paparyha P.S. Geochemistry of Environmental Objects of the Carpathian Biosphere Reserve. Kyiv, 2013. 100 p

Людський розвиток в Україні: трансформація рівня життя та регіональні диспропорції: у 2-х т.: кол. моногр. Київ, 2012. 436 с.

3) книги без автора:

Софія Київська: Візантія. Русь. Україна. Вип. II. Київ, 2012. 464 с.

4) частини видання:

Саблук П. Т. Напрямки розвитку економіки в аграрній сфері виробництва. Основи аграрного підприємництва / за ред. М. Й. Маліка. Київ, 2000. С. 5–15.

б) багатотомні книги:

Енциклопедія історії України: у 10 т. Київ. 2013. Т. 10. 784 с.

в) стаття, тези:

Яцків Я. С., Радченко А. І. Про ефективність видання наукових журналів в Україні. Вісн. НАН України. 2012. № 6. С. 62-67.

Назарчук З. Т. Дифракция Е-поляризованных электромагнитных волн на цилиндрическом экране с сечением в виде ломаной кривой. Волны и дифракция. Тбилиси, 1985. Кн. 1. С. 507-511.

Скальський В. Р. Становлення методу акустичної емісії в установах Західного наукового центру. Теорія і практика раціон. проектування, виготовлення і експлуатації машинобуд. конструкцій: Праці II міжнар. наук.-техн. конф. (Львів, 11-13 лист. 2010). Львів, 2010. С. 9-10.

г) електронні ресурси:

Наукові публікації і видавнича діяльність НАН України. Київ, 2007. URL: <http://www.nas.gov.ua/publications> (дата звернення: 19.03.2014).

Радченко А.І., Діденко Ю.В. Геологічна наука в академічних публікаціях. Наука та іннов. 2016. 12, № 3. С.14-26. URL: <http://scinn.org.ua/ua/archive/12%283%29/12%283%2901> (дата звернення: 10.11. 2017).

д) дисертації та автореферати дисертацій:

Романчук Л. Д. Оцінка джерел надходження радіонуклідів до організму мешканців сільських територій Полісся України : дис. ... д-ра с.-г. наук : 03.00.16 / Житомир. нац. агрокол. ун-т. Житомир, 2011. 392 с.

Воскобойнікова-Гузєва О. В. Бібліотечно-інформаційна сфера України в контексті соціальних трансформацій кінця ХХ ст. – 10-х років ХХІ ст.: концепції стратегічного розвитку, динаміка змін, перспективи: автореф. дис. ... д-ра наук із соц. комунік.: 27.00.03 / Нац. б-ка України ім. В.І. Вернадського. Київ, 2014.

ж) правові джерела:

Про видавничу справу: Закон України від 05.06.1997 № 318/97-ВР. Київ: Парламентське видавництво, 2015. 24 с.

Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № № 2145-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

з) стандарти:

ДСТУ ISO 9001: 2001. Системи управління якістю. [Чинний від 2001- 06-27]. Київ, 2001. 24 с. (Інформація та документація).

11 Додатки

11.1 Додатки слід оформлювати як продовження роботи на її наступних сторінках, розташовуючи додатки в порядку появи посилань на них у тексті кваліфікаційної роботи.

11.2 Перед наведенням першого додатку необхідно до роботи додати чистий аркуш, на якому в середині повинно бути зазначено: ДОДАТКИ (Times New Roman Cyr, кегель – 14), цей аркуш враховується до загальної кількості та нумерації сторінок кваліфікаційної роботи.

11.3 Додатки позначають послідовно великими літерами української абетки, крім літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад, ДОДАТОК А, ДОДАТОК Б.

11.3 Кожний такий додаток повинен починатися з нової сторінки і повинен мати заголовок, надрукований малими літерами з першої великої у наступному рядку симетрично відносно сторінки.

11.6 Додатки повинні мати спільну з рештою звіту наскрізну нумерацію сторінок.

11.7 За необхідності у межах окремого додатку можуть знаходитися окремі елементи (таблиці, рисунки). У такому випадку, такий додаток повинен мати загальну назву, також повинні мати свої назви його окремі елементи.

11.8 Окремі елементи складного додатку підписуються таким чином: з початку ставиться назва літери додатку, а потім зазначається порядковий номер елемента в межах додатку. Наприклад, «Таблиця А.1 – « (перша таблиця додатку А), «рисунок Б.5» (п'ятий рисунок додатку Б) і т.д.

11.9 Також додатки можуть оформлятися у кваліфікаційній роботі на окремих аркушах від їх назв. Це доцільно використовувати, якщо елементи додатків є громіздкими і займають всю площу сторінки. У такому випадку після аркушу з словом «ДОДАТКИ» додається ще один чистий аркуш, на якому зазначається назва першого додатку згідно правил, після цього додається сам додаток, але без підпису. Так необхідно оформити всі додатки.

11.10 Копії документів у кваліфікаційній роботі повинні бути представлені на аркушах стандартного формату білого кольору з однієї сторони листа.

12 Нумерація сторінок кваліфікаційної роботи

12.1 Сторінки кваліфікаційної роботи слід нумерувати арабськими цифрами, додержуючись наскрізної нумерації впродовж усього тексту роботи.

12.2 Номер сторінки проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

12.3 Титульний лист, завдання і анотація включаються до загальної нумерації сторінок, але номери сторінок на аркушах не проставляються.

Приклад оформлення змісту кваліфікаційної роботи наведено у Додатку И.

13 Випуск кваліфікаційну роботу оформлюється у відповідності до вимог, що наведені у методичних рекомендаціях, зберігається у форматі .pdf та надсилається секретарю ЕК для подальшого розміщення в електронному репозитарії Університету.

8 НАУКОВЕ КЕРІВНИЦТВО ВИКОНАННЯМ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Для керівництва кваліфікаційною роботою за кожним ЗВО закріплюється науковий керівник.

Керівник кваліфікаційної роботи:

- розробляє теми кваліфікаційних робіт, подає їх до затвердження на засідання кафедри, і після оприлюднення тематики дає ЗВО необхідні пояснення за запропонованими темами;
- готує та видає ЗВО завдання на кваліфікаційну роботу;
- допомагає здобувачу вищої освіти скласти та затверджує календарний план-графік виконання роботи;
- надає рекомендації ЗВО щодо опрацювання необхідної літератури, нормативних і довідкових матеріалів, наукових видань та електронних джерел інформації за темою кваліфікаційної роботи;
- здійснює загальне керівництво та перевірку якості виконаної частини роботи шляхом проведення систематичних консультацій (не менше одного разу на два тижні);
- контролює дотримання ЗВО календарного плану виконання кваліфікаційної роботи. У разі суттєвих порушень, які можуть призвести до зриву встановлених термінів подання роботи на нормоконтроль, інформує керівництво кафедри для прийняття відповідних заходів, у тому числі й рішення про недопущення роботи до захисту;
- готує відгук про кваліфікаційну роботу з ґрунтовною характеристикою її якості відповідно до структури критеріїв оцінки;
- готує ЗВО до захисту кваліфікаційної роботи, організує (при необхідності) попередній захист;
- як правило, має бути присутнім на засіданні екзаменаційної комісії при захисті кваліфікаційної роботи, керівником якої він є.

9 ВІДГУК КЕРІВНИКА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота, що підписана автором, подається науковому керівнику для здійснення загальної оцінки і визначення можливості винесення її на захист. Після ознайомлення з кваліфікаційною роботою науковий керівник підписує її та надає свій письмовий відгук.

У датованому та підписаному відгуку здійснюється оцінка керівником рівня підготовки здобувачем вищої освіти кваліфікаційної роботи із зазначенням:

- головної мети роботи та її відповідності темі і завданню;
- ступеня самостійності при виконанні роботи;
- рівня підготовленості ЗВО до прийняття сучасних рішень;
- умінь аналізувати необхідні літературні джерела, застосовувати сучасні методи та інформаційні технології, проводити математичне моделювання, обробляти та аналізувати результати досліджень;

- найбільш важливих теоретичних і практичних результатів та їх апробації (участь у конференціях, семінарах, публікація статей тощо);
- відповідності оформлення пояснювальної записки кваліфікаційної роботи вимогам чинних стандартів;
- можливості допуску кваліфікаційної роботи до захисту із здійсненням відповідного запису «Допускається до захисту».

У випадках негативного висновку щодо допуску на захист кваліфікаційної роботи це питання виноситься на розгляд засідання кафедри за участю наукового керівника.

Зразок структури змісту відгуку наукового керівника кваліфікаційної роботи наведено в Додатку Г.

10 РЕЦЕНЗУВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота, підписана автором, з письмовим відгуком наукового керівника подається гаранту освітньо-професійної програми (завідувачу випускаючої кафедри).

Гарант освітньо-професійної програми вирішує питання про допуск ЗВО до захисту, роблячи відповідний запис на титульному аркуші кваліфікаційної роботи.

У разі невідповідності кваліфікаційної роботи вимогам даних рекомендацій гарант програми може не допустити ЗВО до захисту кваліфікаційної роботи. Таке рішення керівника програми має бути затверджене на засіданні кафедри.

Якщо ЗВО допущено до захисту, кафедра видає йому направлення до рецензента.

До рецензування залучаються висококваліфіковані фахівці виробничих і наукових організацій, працівники і НПП вищих навчальних закладів, які спеціалізуються на розв'язанні проблем, споріднених з темою роботи, а також провідні фахівці ННІ економіки НУ «Чернігівська політехніка», чий коло наукових та фахових інтересів відповідає тематиці роботи.

Рецензент кваліфікаційної роботи:

- отримує від ЗВО роботу для рецензування на підставі направлення за підписом завідувача випускаючої кафедри;

- докладно знайомиться зі змістом пояснювальної записки та графічним матеріалом роботи, приділяє увагу науково-технічному рівню розробки, сучасності та раціональності прийнятих рішень, правильності розрахунків, використанню новітніх технологій, дотриманню вимог державних стандартів тощо. За необхідності запрошує ЗВО на бесіду для отримання його пояснень з питань роботи;

- до дати, яка зазначена у направленні, готує рецензію у друкованому вигляді на стандартному бланку.

Рецензія складається у довільній формі із зазначенням:

- актуальності теми та відповідності роботи затвердженій темі;

- наукової новизни роботи, ступеня використання сучасних досягнень науки, техніки, виробництва, інформаційних технологій;
- якості проведеного аналізу, правильності виконаних розрахунків та адекватності зроблених висновків наявним проблемам;
- практичної цінності висновків і рекомендацій, можливості впровадження результатів роботи певними сферами діяльності;
- наявності недоліків роботи;
- оцінки кваліфікаційної роботи за чотирибальною шкалою (*відмінно, добре, задовільно, незадовільно*) та загального висновку щодо відповідності якості підготовки ЗВО вимогам освітньо-кваліфікаційної рівня магістр та можливості присвоєння відповідної кваліфікації (формулювання згідно з діючими нормативними документами).

Рецензія не повинна дублювати відгук керівника, тому що останній – це характеристика і кваліфікаційної роботи, і професійних та особистих якостей ЗВО в процесі її виконання, а рецензія – це характеристика якості безпосередньо кваліфікаційної роботи. Щоб виключити випадки повного збігу змісту цих документів, рекомендується при направленні кваліфікаційної роботи на рецензування відгук наукового керівника вилучати з роботи.

Рецензент має підписати рецензію із зазначенням свого прізвища, ім'я та по батькові, місця роботи і посади, і завірити підписом та печаткою організації, співробітником якої він є. Зразок форми зовнішньої рецензії наведено у Додатку Д.

Негативна оцінка кваліфікаційної роботи, яка може бути висловлена в рецензії, не є підставою до недопущення її до захисту в ЕК. Завдання рецензування кваліфікаційної роботи – попередньо оцінити теоретико-методологічний рівень підготовки ЗВО, рівень оволодіння ним науковими методами в процесі дослідження, вміння застосувати теоретичні знання до аналізу практичної діяльності підприємств, здатність формулювати висновки та пропозиції, що мають практичне значення.

Остаточно кваліфікаційна робота оцінюється у процесі її захисту на засіданні ЕК.

11 ПІДГОТОВКА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ДО ЗАХИСТУ

ЗВО, які повністю виконали всі вимоги навчального плану та готові представити в ЕК повністю завершену, перевірену та допущену до захисту кваліфікаційну роботу, **зобов'язані:**

- ознайомитися зі змістом відгуку наукового керівника та рецензії на випускні кваліфікаційну роботу;
- у разі необхідності підготувати аргументовані відповіді на зауваження керівника та рецензента при захисті кваліфікаційної роботи в ЕК;
- за рішенням випускаючої кафедри або з власної ініціативи та за згодою керівника роботи пройти попередній захист на кафедрі;

- у строк, визначений секретарем екзаменаційної комісії, надати кваліфікаційну роботу до ЕК;

- своєчасно прибути на захист кваліфікаційної роботи або попередити завідувача випускаючої кафедри та голову ЕК (через секретаря ЕК) про неможливість присутності на захисті із зазначенням причин цього та наступним наданням документів, які засвідчують поважність причин.

У разі відсутності таких документів ЕК може бути прийнято рішення про неатестацію його як такого, що не з'явився на захист кваліфікаційної роботи без поважних причин, з подальшим відрахуванням з університету. Якщо студент не мав змоги заздалегідь попередити про неможливість своєї присутності на захисті, але в період роботи ЕК надав необхідні виправдні документи, ЕК може перенести дату захисту.

Кваліфікаційна роботи до захисту не допускається, якщо:

- подана науковому керівникові на перевірку або на будь-який подальший етап проходження з порушенням строків, установлених регламентом;

- написана на тему, яка своєчасно не була затверджена наказом по університету;

- виконана не самостійно;

- структура не відповідає вимогам;

- відсутнє економічне обґрунтування запропонованих заходів;

- недбало оформлена.

Кваліфікаційна роботи без відгуку керівника та рецензії до захисту не приймається.

12 ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ КР НА ПЛАГІАТ

Всі кваліфікаційні роботи (проекти) здобувачів вищої освіти Університету освітнього ступеня «магістр» підлягають перевірці на плагіат відповідно до «Порядок проведення перевірки кваліфікаційних робіт та індивідуальних завдань здобувачів вищої освіти на плагіат в Національному університеті «Чернігівська політехніка» (нова редакція), затвердженого наказом ректора НУЧП 100 від 31 травня 2021 р.

Порядок здійснення перевірки роботи на плагіат згідно з положенням:

12.1. Перевірці на плагіат підлягають всі види КР здобувачів вищої освіти Університету першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти.

12.2. Перевірка на плагіат кваліфікаційних робіт ЗВО здійснюється:

– самим автором та керівником КР на всіх етапах підготовки роботи;

– Інформаційним центром запобігання та виявлення плагіату (ІЦЗВП);

– комісією з питань академічної доброчесності Університету в разі подання апеляційної скарги автором на результати попередньої контрольної перевірки.

12.3. Автор та керівник КР в процесі підготовки КР можуть використовувати будь-які програмо-технічні засоби для визначення відсотку

унікальності тексту або плагіату у КР. Рекомендуються до використання програми, які знаходяться у відкритому доступі в мережі Інтернет або програмні засоби ІЦЗВП.

12.4. Допустимий рівень унікальності тексту, а також строки і порядок подання робіт на кафедру та до екзаменаційних комісій затверджуються засіданням кафедри та конкретизуються у завданні на виконання КР з урахуванням вимог цього Порядку, інших затверджених в Університеті нормативних актів, чинного законодавства України та з урахуванням специфіки галузі знань. При цьому встановлюється наступна шкала унікальності КР (див. табл. 12.1).

12.5. Керівник КР для визначення відсотку унікальності тексту у КР направляє роботу на перевірку до Інформаційного центру запобігання та виявлення плагіату.

Таблиця 12.1 – Шкала унікальності для КР за результатами перевірки на плагіат

Відсоток унікальності	Унікальність
100-70%	висока унікальність, робота допускається до захисту або (та)опублікування
69-51 %	середня унікальність, робота потребує доопрацювання в частині коректності та повноти цитувань
50 % і нижче	низька унікальність, робота потребує суттєвого доопрацювання та обов'язкової повторної перевірки на плагіат

За результатами перевірки ІЦЗВП складається акт, в якому, на основі звіту про технічну перевірку (звіту подібності), визначається рівень унікальності тексту (Додаток Ж). Акт та звіт передається завідувачу відповідної випускової кафедри для прийняття рішення про допуск, доопрацювання та повторну перевірку або не допуск ЗВО до захисту КР, копії документів – здобувачу вищої освіти – автору роботи.

12.6. Перевірка кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти на плагіат здійснюється ІЦЗВП з застосуванням відповідного програмного забезпечення.

12.6.1. При перевірці випускних кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти на плагіат з використанням програмного забезпечення межі допустимих запозичень встановлюються у відповідності до тих, які наведені в табл. 12.1.

12.7. У разі незгоди з результатами перевірки ІЦЗВП здобувач вищої освіти-автор роботи протягом трьох календарних днів може подати апеляцію до Комісії з питань академічної доброчесності Університету.

Комісія з питань академічної доброчесності протягом п'яти календарних днів звертається до завідувача випускової кафедри з проханням надати відповідний електронний варіант КР, проводить контрольну перевірку роботи і

складає остаточний висновок, що оформляється протоколом та передається завідувачу кафедри для виконання.

12.8. Акт перевірки ІЦЗВП (Додаток Ж) або протокол комісії з питань академічної доброчесності передається до архіву Університету разом з випускною кваліфікаційною роботою. Електронний варіант КР передається до наукової бібліотеки для розміщення в електронному архіві Університету.

12.9. Автор кваліфікаційної роботи на зворотній стороні титульного аркушу роботи вказує інформацію відповідно Додатку К.

Відповідальність здобувачів вищої освіти за плагіат:

Здобувачі вищої освіти за порушення академічної доброчесності несуть академічну відповідальність.

Підставою для притягнення до академічної відповідальності здобувача вищої освіти є висновок Комісії з питань академічної доброчесності Університету.

У разі порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнуті до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження підсумкового оцінювання;
- повторне вивчення відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування з Університету;
- позбавлення академічної стипендії.

ВАЖЛИВО!!!

Рекомендовані програми пошуку плагіату:

- eTXT Антиплагіат <http://www.etxt.ru/antiplagiat/>
- Advego Plagiat <http://advego.ru/plagiat/>
- Плагиата.НЕТ <http://www.mywebs.ru/plagiatanet.html>
- Viper <http://www.scanmyessay.com> (лише для англ. текстів)

Рекомендовані он-лайн ресурси пошуку плагіату:

- <http://www.content-watch.ru/text/>
- <http://text.ru/>
- <http://www.miratools.ru/>

13 ПОРЯДОК ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Захист кваліфікаційної роботи особами, які здобувають освітній ступінь магістра, здійснюється екзаменаційною комісією, відповідно до «Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційних комісій для атестації здобувачів вищої освіти НУ «Чернігівська політехніка».

Захист кваліфікаційних робіт проводиться на відкритому засіданні ЕК за участю не менше ніж половини її складу при обов'язковій присутності голови комісії.

До захисту ЗВО готує ілюстративний матеріал (таблиці, графіки, діаграми, рисунки) для всіх членів комісії. Тривалість захисту однієї роботи повинна бути в межах 30 хвилин.

Захист, як правило, проводиться у такій послідовності:

- оголошення секретарем ЕК прізвища, імені та по батькові здобувача вищої освіти, теми його кваліфікаційної роботи та загальних результатів навчання за навчальним планом (кількість оцінок «відмінно», «добре», «задовільно»);

- доповідь ЗВО (до 10 хвилин) у довільній формі про сутність роботи, основні наукові рішення, отримані результати та ступінь виконання завдання на роботу. При цьому можуть використовуватись різні форми візуалізації доповіді: обов'язковий графічний матеріал проекту, визначений завданням на кваліфікаційну роботу, слайди, мультимедійні проектори тощо;

- відповіді на запитання членів комісії (до 15 хвилин);

- оголошення секретарем ЕК відгуку керівника та рецензії на кваліфікаційну роботу;

- відповіді ЗВО на зауваження керівника роботи та рецензента;

- оголошення голови ЕК про закінчення захисту.

Захист кваліфікаційної роботи здійснюється, як правило, державною мовою. Дозволяється захист російською мовою (зокрема, іноземним ЗВО) або будь-якою іноземною мовою (англійською, німецькою, французькою тощо), які ЗВО вивчав в університеті.

Рішення про допуск до захисту кваліфікаційної роботи іноземною мовою приймає на своєму засіданні до початку роботи ЕК випускаюча кафедра за заявою ЗВО та за наявності реферату його кваліфікаційної роботи, виконаного іноземною мовою обсягом 10-15 сторінок зі стислим викладенням основних положень роботи.

Підставою для захисту іноземною мовою є витяг з протоколу цього засідання, а також згода голови ЕК. Останній, залежно від рівня володіння відповідною мовою членами ЕК, визначає необхідність присутності на захисті перекладача.

Запитання членів комісії можуть бути будь-якою мовою (українською, російською або іноземною), а відповіді ЗВО, якщо не буде іншого прохання членів комісії, – іноземною мовою.

Оголошення відгуку керівника роботи та рецензії здійснюються мовою оригіналів цих документів, а оформлення протоколу засідання ЕК – державною мовою із зазначенням у ньому мови захисту.

Виступ ЗВО на відкритому засіданні ЕК повинен бути старанно підготовленим, стислим і змістовним. Тези доповіді і демонстраційний матеріал ЗВО готує заздалегідь та може узгоджувати з керівником. Не слід переказувати вступ і зміст всіх розділів роботи, зупинятися на технічній стороні розрахунків. Необхідно:

по-перше, стисло визначити мету та завдання роботи, обґрунтувати актуальність теми, охарактеризувати об'єкт дослідження;

по-друге, викласти результати аналітичного дослідження, суть запропонованих заходів та обґрунтувати їх ефективність. Ці питання є основною частиною доповіді;

по-третьє, на завершення підкреслити, які положення та розробки

заслуговують на впровадження, подані до впровадження чи вже впроваджені на підприємствах (в організаціях, установах). Під час доповіді необхідно звертати увагу членів ЕК на демонстраційний матеріал, який пояснює його зміст.

Члени ЕК можуть ставити ЗВО питання щодо змісту роботи, а також з окремих дисциплін. Відповіді мають бути конкретними, аргументованими і короткими. Після оголошення відгуку керівника і рецензії на кваліфікаційну роботу ЗВО має відповісти на всі зауваження або погодитися з ними.

Під час захисту ведеться протокол засідання ЕК. Окремо відзначається думка членів ЕК про практичну цінність і рекомендації щодо використання пропозицій автора.

Результати захисту обговорюються на закритому засіданні ЕК, де виводиться остаточна оцінка кваліфікаційної роботи і приймається рішення про присвоєння здобувачу вищої освіти кваліфікації магістра та видачу йому диплому державного зразка. Рішення ЕК оголошується її головою в той же день.

Після захисту кваліфікаційна робота передається в архів університету.

14 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Підсумкову, диференційовану за чотирибальною шкалою, оцінку кваліфікаційної роботи визначає екзаменаційна комісія, її рішення є остаточним і оскарженню не підлягає.

У процесі визначення оцінки враховується якість поданої кваліфікаційної роботи та рівень її захисту.

До змістовних аспектів кваліфікаційної роботи належать:

- актуальність обраної теми дослідження;
- спрямованість роботи на розробку реальних практичних рекомендацій;
- відповідність логічної побудови роботи поставленим цілям і завданням;
- широта й адекватність методологічного та діагностичного апарату;
- наявність альтернативних підходів до вирішення визначених проблем;
- рівень обґрунтування запропонованих рішень;
- ступінь самостійності проведення дослідження;
- рівень викладення роботи та її загальне оформлення.

Якість захисту кваліфікаційної роботи визначається:

- умінням стисло, послідовно й чітко викласти сутність та результати дослідження;
- здатністю аргументовано захищати свої пропозиції, думки, погляди;
- повнотою відповідей на поставлені питання;
- загальним рівнем підготовки студента;
- володінням культурою презентації.

Основні **умови одержання** оцінки такі.

Відмінно. Кваліфікаційна робота є бездоганною, містить елементи новизни, має практичне значення, доповідь логічна і коротка, проголошена

вільно, зі знанням справи, відгук керівника і рецензія позитивні, відповіді на запитання членів ЕК правильні, стислі.

Добре. Тему кваліфікаційної роботи розкрито, але в роботі мають місце окремі недоліки непринципового характеру: в теоретичній частині поверхово зроблений аналіз літературних джерел, елементи новизни чітко не подані, недостатньо використані інформаційні матеріали організації-замовника. Мають місце окремі зауваження в рецензії та відгуках, доповідь логічна, проголошена вільно, відповіді на запитання членів ЕК в основному правильні, оформлення роботи в межах вимог.

Задовільно. Тема кваліфікаційної роботи в основному розкрита, але мають місце недоліки змістовного характеру: нечітко сформульована мета роботи, теоретичний розділ має виражений компілятивний характер, наукова полеміка відсутня, в аналітичній частині є надлишок елементів описовості, добір інформаційних матеріалів (таблиці, графіки, схеми) не завжди обґрунтований, заходи і пропозиції, що містяться в третьому розділі, обґрунтовані непереконливо, Рецензія і відгук містять окремі зауваження, доповідь прочитана за текстом, не всі відповіді на запитання членів ЕК правильні або повні. Є зауваження щодо оформлення кваліфікаційної роботи.

Незадовільно. Нечітко сформульована мета кваліфікаційної роботи. Розділи погано пов'язані між собою. Відсутній критичний огляд сучасних літературних джерел. Аналіз виконаний поверхово, переважає описовість на шкоду системності і глибині. Пропоновані заходи випадкові, з аналізу не випливають, економічне обґрунтування неповне. Оформлення роботи далеке від зразкового. Ілюстрації до захисту відсутні. Доповідь нелогічна і не розкриває змісту роботи. Відповіді на запитання членів ЕК неточні або неповні.

Випускники, які під час захисту одержали незадовільні оцінки, відраховуються з університету, отримуючи академічну довідку. До повторного захисту кваліфікаційна робота може бути подана протягом трьох років після закінчення навчання в університеті.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нормативно-правова база

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=a&find=1&typ=21>
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. №436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
3. Кодекс України з процедур банкрутства від 18.10.2018 р. №2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19/ed20191021>
4. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
5. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. №2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
6. Про банки та банківську діяльність: Закон України від 7.12.2000 № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
7. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 23.09.1999 № 1105-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14>
8. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>
9. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15>
10. Про обіг векселів в Україні: Закон України від 05.04.2001 р. №2374-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2374-14>
11. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19.03.1996 № 93/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80>
12. Про страхування: Закон України від 4 жовтня 2001 р. №2745-III [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/85/96>
13. Про фінансовий лізинг: Закон України від 16.12.1997 р. №723/97- ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/723/97-%D0%B2%D1%80>
14. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001 № 2664-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>
15. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 р. №3480-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>

Базова

16. Алескерова Ю.В., Салькова І.Ю., Федоришина Л.І. Страхувальний менеджмент : підручник. Вінниця : ВНАУ, 2019. 294 с.
17. Аранчій В.І., Остапенко О.М., Остапенко Т.М. Страхувальний менеджмент: навч. посіб. Полтава: ПДАА, 2018. 252 с.
18. Базичевич В.Д., Баластрик Л.О. Державні фінанси: Навч. посібник /За

заг ред. Базилевича В.Д. К: Атіка, 2018. 456с.

19. Банківська система : навч. посіб. / О.І. Береславська, М.О. Кужелєв, Л.А. Ключко, О.В. Пернарівський та ін. / за заг. редакцією О.І. Береславської. Ірпінь, УДФСУ. 2018. 486 с.

20. Банківська система : підручник / О.М. Тридід, Б.В. Самородов, І.М. Вядрова та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Т.С. Смовженко. Львів : «Новий Світ – 2000», 2020. 536 с.

21. Баранов А.Л. Вартісно-орієнтоване управління страховою компанією : монографія. Київ : КНЕУ, 2019. 356 с.

22. Білик О.І., Савчин О.І. Страховий менеджмент : навч. посіб. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2019. 303 с.

23. Варцаба В. І., Заславська О. І. Сучасне банківництво: теорія і практика : навч. посіб. Ужгород : Говерла, 2018. 363 с.

23. Василик О.Д. Теорія фінансів: Підручник. К.: НІОС, 2018. 410с.

24. Величкін В.О., Тимошенко М.В. Фінансовий інжиніринг : навч. посіб. Дніпро : УМСФ, 2019. 123 с.

25. Гриджук Д.М. Ефективність банківської діяльності: посткризові виклики та сучасні управлінські рішення : монографія. Київ : КНЕУ, 2018. 295 с.

26. Гурова К. Д., Шелест О. Л., Колупаєва І. В. Фінанси, гроші та кредит: навч. посібник. Х.: Світ Книг, 2018. 672 с.

27. Дубовик О.Ю. Податковий менеджмент у схемах і таблицях : навч. посіб. для студентів ВНЗ. Харків : ПромАрт, 2018. 247 с.

28. Економічне планування операційної діяльності підприємства : монографія / [І. Б. Скворцов та ін.]. Львів : Магнолія 2006, 2018. 549 с.

29. Житар М.О. Фінансова архітектура економіки України в умовах глобальних трансформацій : монографія. Чернігів : ЧНТУ, 2020. 351 с.

30. Захарченко П.В., Гриценко М.П. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Мелітополь : Вид. будинок Мелітоп. міськ. друк., 2018. 223 с.

31. Зянько В.В., Коваль Н.О., Єпіфанова І.Ю. Банківський менеджмент : навч. посіб. Вінниця : ВНТУ, 2018. 125 с.

32. Інноваційний менеджмент : навч. посіб. / Горбовий А. Ю. [та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. Л. Г. Ліпич. Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2019. 285 с.

33. Інноваційний менеджмент : підручник / П. П. Микитюк [та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. П. П. Микитюка. Тернопіль : ТНЕУ : Економічна думка, 2019. 517 с.

34. Кальченко О.М., Шишкіна О.В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Чернігів : Брагинець О. В., 2018. 522 с.

35. Кальченко О.М., Шишкіна О.В. Фінансовий аналіз: теорія і практика (у схемах і таблицях) : навч. посіб. Чернігів : Брагинець О. В., 2019. 435 с.

36. Кириленко О.П. Фінанси (Теорія і вітчизняна практика): навч.посібник. Тернопіль: Астон, 2018. 209 с.

37. Кіндрацька Г.І., Загородній А.Г., Кулиняк Ю.І. Аналіз господарської діяльності : практикум. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2018. 155 с.

38. Ковальчук Н.О., Гаватюк Л.С., Єрмічук Н.І. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Чернівці : ЧНУ ім. Юрія Федьковича : Рута, 2019. 336 с.
39. Косова Т.Д., Ползікова Г.В., Захарченко Н.В. Механізми податкового менеджменту в умовах антикризової фінансової політики : монографія. Дніпро : Акцент, 2020. 223 с.
40. Курило О.Б., Бондаренко Л.П., Вівчар О.І, Чубко О.М. Фінанси підприємств: підручник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2020. 340 с.
41. Луцяк В.В., Пронько Л.М., Колесник Т.В. Маркетинговий менеджмент : навч. посіб. Вінниця : ТВОРИ, 2019. 231 с.
42. Макурін А.А. Теорія оподаткування : навч. посіб. Дніпро : НТУ «ДП», 2018. 75 с.
43. Марченко О.М., Пушак Я.Я., Ревак І.О. Фінансова безпека держави : навч. посіб. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 355 с.
44. Матвій І. Є., Сорочак О. З. Проектний менеджмент: прикладні аспекти : навч. посіб. Львів : Растр-7, 2021. 331 с.
45. Мацук З.А. Фінансові послуги на ринку цінних паперів України: теорія та практика : монографія. Київ : КНЕУ, 2018. 367 с.
46. Мельничук Н.Ю. Бюджетний менеджмент та його державне регулювання: детермінанти і пріоритети розвитку : монографія. Умань : Сочінський М. М., 2018. 410 с.
47. Менеджмент інвестиційної діяльності : підручник / [М. П. Бутко, І. М. Бутко, М. Ю. Дітковська та ін.] ; за заг. ред. М. П. Бутка. К. : Центр учбової літератури, 2018. 480 с.
48. Менеджмент та інновації: теорія і практикум : навч. посіб. / О. І. Карий [та ін.]. Львів : Растр-7, 2020. 297 с.
49. Нестерова С.В. Фінансовий менеджмент: практикум : навчальний посібник. Київ : Кондор, 2018. 267 с.
50. Омельчук Л.В. Управління економічною безпекою страхових компаній в Україні : монографія. Хмельницький : Поліграфіст-3, 2020. 222 с.
51. Операційний менеджмент : навч. посіб. / [І. А. Маркіна, О. М. Помаз, Ю. В. Помаз].Полтава : ПДАА, 2019. 230 с.
52. Партин Г.О., Селюченко Н.Є. Фінансовий менеджмент : підручник. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2018. 387 с.
53. Парубець О.М., Ільчук В.П., Сугоняко Д.О. Місцеві фінанси : навч. посіб. Чернігів : Брагінець О. В. [вид.], 2020. 344 с.
54. Петренко Л.А. Інноваційний розвиток підприємства: генезис теорії та сучасна практика управління: монографія. Київ : НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. 328 с.
55. Підприємницькі ризики : навч. посіб. / уклад. Н. В. Білошкурська. Умань : Сочінський М. М., 2020. 144 с.
56. Піхоцька О. М., Фурдичко Л. Є., Синютка Н. Г. Бюджетна система: навчальний посібник. Львів: ТНЕУ, 2019. 328 с.
57. Ринок фінансових послуг : навч. посіб. / [Л. М. Алексеєнко та ін.]. Тернопіль : Паляниця В. А., 2018. 273 с.

58. Ринок фінансових послуг : навч. посіб. / [М. В. Дубина та ін.]. Чернігів : ЧТНУ, 2018. 353 с.
59. Ринок фінансових послуг : підручник / [Приказюк Н. В. та ін.] ; за ред. Н. В. Приказюк. Київ : Ямчинський О. В., 2019. 756 с.
60. Стратегічний менеджмент : навч. посіб. / Гудзинський О. Д. [та ін.]. Київ ; Тернопіль : Паляниця В. А., 2020. 313 с.
61. Страхування: Підручник / Керівник авт. кол. і наук. ред. С.С. Осадець. К.: КНЕУ, 2018. 604 с.
62. Сумець О.М. Стратегічний менеджмент : підручник. Харків : ХНУВС, 2021. 207 с.
63. Ткаченко Н.В. Страхування. Практикум: Навчальний посіб-ник. К.: Ліра-К, 2019. 310с.
64. Трусова Н. В., Терещенко М. А Фінансовий аналіз підприємства: методика та практика : навч. посіб. Мелітополь : Мелітоп. міськ. друк., 2019. 272 с.
65. Управління ризиками та безпека бізнесу : навч. посіб. / [В. П. Іващенко, І. М. Фріман, Є. М. Фріман]. Дніпро : Акцент, 2020. 142 с.
66. Фінанси бізнесу / [Ситник Н. С., Стасишин А. В., Попович Д.В., Сич О.А. та ін.]; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 432 с.
67. Фінанси зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник / [Ситник Н. С., Стасишин А.В., Дубик В.Я., та ін.]; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 460 с.
68. Фінанси об'єднаних територіальних громад: навчальний посібник / [Ситник Н. С., Стасишин А. В., Західна О. Р. та ін.]; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 536 с.
69. Фінанси, банківська справа та страхування. Менеджмент публічних фінансів : підруч. для магістрів / [П. О. Нікіфоров та ін.] ; за ред.: П. О. Нікіфорова, Н. А. Бак. Чернівці : ЧНУ : Рута, 2021. 255 с.
70. Фінанси: навчальний посібник: експрес курс / [Волохова І. С., Шикіна Н. А., Волкова О. Г. та ін.] за заг. ред. Волохової І. С. Харків: Видавництво «ПромАрт», 2018. 262 с.
71. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / [С. І. Самайчук, В. М. Крикунова, Н. С. Танклевська]. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 215 с.
72. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. / [авт. кол. під заг. ред. Е. О. Юрія]. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича : Рута, 2020. 347 с.
73. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. / [Скаско О. І. та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Скаска О. І. Львів : Растр - 7, 2018. 414 с.
74. Фінансовий менеджмент : підручник / [М. І. Крупка та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. М. І. Крупки. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2019. 438 с.
75. Фінансовий менеджмент : підручник / [О. В. Кнейслер, О. Р. Квасовський, О. Ю. Ніпіаліді] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. О. В. Кнейслер. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 477 с.
76. Фінансовий ринок : навч. посіб. для студентів ВНЗ / [С. С. Арутюнян

- та ін. ; за заг. ред. С. С. Арутюнян]. Київ : Гуляєва В. М., 2018. 481 с.
77. Шелудько В.М., Вірченко В.В. Ринок цінних паперів : навч. посіб. Київ : Київський університет, 2020. 191 с.
78. Шишкіна О.В., Дубина М.В. Гроші та кредит : навч. посіб. Чернігів : Брагинець О. В. [вид.], 2016. 691 с.
79. Шкарлет С.М., Ільчук В.П. Інноваційна політика та фінансове забезпечення : навч. посіб. Чернігів : Брагинець О. В. [вид.], 2018. 477 с.
80. Шолойко А.С. Інфраструктура страхового ринку України: монографія. Київ : Логос, 2019. 406 с.
81. Шпак Н. О., Ярошевич Н. Б., Побурко О. Я. Фінанси, гроші та кредит : навч. посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 416 с.
82. Шпак Н.О., Ярошевич Н.Б., Побурко О.Я. Фінанси, гроші та кредит: Навчальний посібник. Львів: Львівська політехніка, 2018. 416 с
83. Яркіна Н.М. Економіка підприємства : Навч. посіб. К. : Видавництво Ліра-К, 2017. 600 с.
84. Ястремська О.М., Демченко Г. В. Активізація інноваційної діяльності підприємств : монографія. Харків : Лібуркіна Л. М., 2018. 229 с.

Додаткова

85. Аналіз та прогнозування біржового ринку : навч. посіб. / [Л. М. Сатир, А. О. Шевченко, В. В. Новікова]. Дніпро : Середняк Т. К., 2018. 371 с.
86. Аналіз чинної нормативної бази системи контролю за використанням публічних фінансів в Україні / [підгот. М. Семеряк]. Київ : Центр УА, 2018. 43 с.
87. Балан В.Г. Стратегічне управління. Методи портфельного аналізу : [навч. посіб.]. Київ : Наукова столиця, 2018. 199 с.
88. Берідзе Т. М., Лохман Н. В., Пасічник Н. В. Фондовий ринок: функціонування та розвиток : монографія. Кременчук : Щербатих О. В., 2018. 252 с.
89. Войнова Є.І. Світовий ринок страхових та фінансових послуг: структурні зрушення та конкурентоспроможність країн : монографія. Одеса : ОЛДІ ПЛЮС, 2018. 549 с.
90. Гаєвська Л.М., Марченко О.І. Економіка і організація діяльності об'єднань підприємств : навч. посіб. Ірпінь : УДФСУ, 2018. 190 с.
91. Гончар М.Ф. Системи стрес-менеджменту на підприємствах: формування, використання та моделювання : монографія. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2018. 271 с.
92. Давиденко Н.М., Ключка О.В., Ключка С.С. Державний фінансовий контроль у системі економічної безпеки держави: монографія. Київ : Ямчинський О. В. [вид.], 2019. 204 с.
93. Детермінанти соціально-економічного розвитку України в умовах трансформаційних зрушень : колект. монографія / [В. П. Ільчук та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Ільчука Валерія Петровича. Чернігів : ЧНТУ, 2018.

431 с.

94. Дубина М.В. Механізм розвитку ринку фінансових послуг на основі інституту довіри: теорія, методологія, практика : монографія. Чернігів : ЧНТУ, 2018. 665 с.

95. Ефимов С.А. Деловая практика страхового агента и брокера: учебное пособие. М.: Страховой полис ЮНТНН, 2019. 416с.

96. Кобко Р.В. Вплив державного регулювання на економічну безпеку ринку страхових послуг України : монографія. Львів : Растр-7, 2018. 210 с.

97. Кремень В.М. Фінансовий нагляд в Україні: проблеми і перспективи розвитку : монографія. Суми : Ярославна, 2018. 319 с.

98. Криза зростання. Як не погоджуватися на маленькі результати в бізнесі / Роберт Саттон, Хаггі Рао ; пер. з англ. Олександр Лотоцький. Київ : Наш формат, 2020. 411 с.

99. Круглякова В.В., Юринець З.В. Інноваційний потенціал суб'єктів господарювання харчової промисловості України: монографія. Львів: «ГАЛИЧПРЕС», 2019. 132 с.

100. Кузик О.В. Маркетинг послуг: технології та стратегії : навч. посіб. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 337 с.

101. Луценко О.П., Байбуз О.Г. Математичні методи та програмні засоби статистично-ймовірнісного аналізу фінансових часових рядів : монографія. Дніпро : ДНУ, 2018. 127 с.

102. Маркіна І.А., Марчишинець С.М. Менеджмент інноваційно-інвестиційного потенціалу промислової сфери: національні та глобалізаційні аспекти : монографія. Полтава : Астроя, 2020. 276 с.

103. Прохоренко О.В., Брінь П.В. Управління аутсорсингом на промисловому підприємстві : монографія. Харків : Друкарня Мадрид, 2018. 235 с.

104. Рекова Н.Ю. Економічний аналіз та аудит результатів реалізацій політики фіскальної децентралізації: теоретико-методологічні підходи та розвиток в Україні : монографія. Краматорськ : ДДМА, 2018. 559 с.

105. Самойлик Ю.В. Агропродовольчий ринок: розвиток в умовах глобалізаційних викликів економіки : монографія. Полтава : ПДАА, 2018. 494 с.

106. Солодкий М.О., Яворська В.О., Кравченко А.С. Біржовий ринок: стан, проблеми, перспективи : монографія. Київ : Компринт, 2018. 512 с.

107. Стащук О.В. Сучасна парадигма фінансової безпеки акціонерних товариств : монографія. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 398 с.

108. Стратегічні засади розвитку національного господарства в умовах нестационарної економіки : колект. монографія / [З. Д. Калініченко та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Ільчука Валерія Петровича. Чернігів : ЧНТУ, 2019. 201 с.

109. Сучасні економіко-правові ризик-орієнтовані засоби регулювання розвитку ринку фінансових послуг : монографія / [Внукова Н. М. та ін.] ; за ред. Н. М. Внукової, С. В. Глібка. Харків : НДІ ПЗІР НАПрН України, 2020. 302 с.

110. Теорія і практика грошового обігу та банківської справи в умовах глобальної фінансової нестабільності: монографія / О. В. Дзюблюк, М. Д. Алексеєнко, В. В. Корнеєв [та ін.] ; за ред. О. В. Дзюблюка. Тернопіль: Осадца Ю. В., 2017. 298 с.

111. Уперенко Н.А., Кузнецов Э.А. Инновационные проблемы истории экономики и менеджмента. Инверсионность. Духовность. Междисциплинарность : монографія. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 435 с.

112. Фесенко В.В. Зовнішньоекономічні операції підприємства з пов'язаними сторонами: аудит і аналіз : монографія. Дніпро : Домінанта Прінт, 2018. 301 с.

113. Фінансове забезпечення розвитку суб'єктів підприємництва реального сектору економіки : кол. монографія [Шишкіна О. В. та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Ільчука Валерія Петровича. Чернігів : Чернігів. нац. технол. ун-т, 2017. 271 с.

114. Фінансовий менеджмент проектів і програм : навч. посіб. / В. П. Ніколаєв [та ін.]. Ірпінь : УДФСУ, 2019. 395 с.

115. Циганова Н.В. Консолідація банківського сектору у конкурентному середовищі : монографія. Київ : КНЕУ, 2020. 422 с.

Інформаційні ресурси

116. Електронна база підприємств і організацій України:
<http://smida.gov.ua/>

117. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського:
<http://www.nbuv.gov.ua/>

118. Офіційний портал Верховної Ради України: <http://rada.gov.ua/>

119. Офіційний портал Державної служби статистики:
<http://www.ukrstat.gov.ua/>

120. Офіційний портал Національного банку України:
<http://www.bank.gov.ua/>

121. Офіційний портал Української асоціації інвестиційного бізнесу:
<http://www.uaib.com.ua/>

122. Офіційний портал Фонду гарантування вкладів фізичних осіб:
<http://www.fg.gov.ua/>

123. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України: <http://www.kmu.gov.ua>.

124. Офіційний сайт Міністерства фінансів: <http://www.minfint.gov.ua>

125. Офіційний сайт Світового банку: <http://www.worldbank.org.ru>

ДОДАТКИ

Додаток А Титульний аркуш кваліфікаційної роботи

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Навчально-науковий інститут *економіки*

Кафедра *фінансів, банківської справи та страхування*

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

(прізвище, ім'я, по батькові)

"__" _____ 20__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

(назва роботи)

07 – Управління та адміністрування

(галузь знань)

072 – Фінанси, банківська справа та страхування

(шифр і назва спеціальності)

Фінансовий менеджмент підприємств та установ

(освітньо-професійна програма)

Виконавець:

студент гр.

(прізвище, ім'я, по-батькові)

(підпис)

Керівник:

(посада)

(науковий ступінь,
вчене звання)

(прізвище, ім'я, по-батькові)

(підпис)

Чернігів 20__

Зворотна сторона титульного аркушу кваліфікаційної роботи

Я, _____, підтверджую, що дана робота є моєю власною письмовою роботою, оформленою з дотриманням цінностей та принципів етики і академічної доброчесності відповідно до Кодексу академічної доброчесності Національного університету «Чернігівська політехніка». Я не використовував\ла жодних джерел, крім процитованих, на які надано посилання в роботі.

дата

підпис

Додаток Б

Індивідуальне завдання на кваліфікаційну роботу

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Навчально-науковий інститут _____

Кафедра _____

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Завідувач кафедри

(прізвище, ім'я, по батькові)

" ___ " _____ 20__ р.

**ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ
ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ**

(прізвище, ім'я, по батькові)

Тема роботи: _____

Тему затверджено наказом ректора

від " ___ " _____ 20__ р. № _____

1. Вхідні дані до роботи _____

2. Зміст розрахунково-пояснювальної записки _____

3. Перелік графічного матеріалу _____

4. Календарний план

<i>№</i>	<i>Назва етапів роботи</i>	<i>Термін виконання</i>	<i>Примітки</i>

Завдання підготував:
керівник _____
(підпис)

(прізвище, ім'я, по батькові)
" ___ " _____ 20__ р.

Завдання одержав:
студент _____
(підпис)

(прізвище, ім'я, по батькові)
" ___ " _____ 20__ р.

АНОТАЦІЯ (українська мова)

Кваліфікаційної роботи _____

Кваліфікаційна робота містить __ сторінок, __ таблиць, __ рисунків, список літератури з __ найменувань, __ додатків.

Предметом дослідження є ...

Об'єктом дослідження виступає ...

Мета кваліфікаційної роботи полягає в ...

Завданнями роботи є ...

За результатами дослідження сформульовані ...

Одержані результати можуть бути використані ...

Рік виконання кваліфікаційної роботи ...

Рік захисту роботи ...

КЛЮЧОВІ СЛОВА (5-7 слів).

ABSTRACT

graduation work on the topic:

« _____ »
(title)

Student:

Scientific supervisor:

Year of protection:

In the first chapter the theoretical bases of management of financial and economic security of banking institutions are disclosed, the essence, content and components of the bank's financial and economic security, its place in the system of economic and financial security of the state in general are highlighted. The main types of threats and factors that adversely affect the security of banking activity are considered.

The second section examines the level of financial security, the overall financial and economic characteristics of the bank. During the work the analysis of the state of financial security of the bank Oschadbank JSC for 2015-2017 was conducted, the analysis of the structured balance of the bank, the questioning of the state of financial security of the bank and an integrated assessment of the level of financial security of JSC «Oschadbank».

The third section proposes conceptual approaches to the management of financial and economic security of JSC «Oschadbank». Identification of deficiencies in the management of financial and economic security of the bank and development of measures for their elimination; development of a mechanism for managing financial and economic security of JSC «Oschadbank».

Key words: BANKING SYSTEM, FINANCIAL SECURITY OF THE BANK, ECONOMIC SECURITY OF THE BANK, FINANCIAL AND ECONOMIC SECURITY OF THE BANK.

Illustrative materials for work: drawings – ____; tables – ____.

The number of sheets of final qualification work is ____.

Number of used literature – ____.

ВІДГУК
на кваліфікаційну роботу

здобувача вищої освіти _____
(прізвище, ім'я)

на тему: _____
(назва теми)

Текст відгуку...

(складається у довільній формі із зазначенням: головної цілі дипломної роботи, в інтересах якої організації її виконано; відповідності виконаної дипломної роботи завданню; ступеня самостійності при виконанні дипломної роботи; рівня підготовленості дипломника до прийняття сучасних рішень; умінь аналізувати необхідні літературні джерела, робити правильні висновки; застосовувати сучасні системні та інформаційні технології, проводити математичне моделювання, обробляти та аналізувати результати експерименту; найбільш важливих теоретичних і практичних результатів, апробації їх (участь у конференціях, семінарах, публікація в наукових журналах тощо); загальної оцінки виконаної дипломної роботи та можливості допуску її до захисту)

Науковий керівник _____
(посада, місце роботи)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

« ___ » _____ 20__ р.

РЕЦЕНЗІЯ
на кваліфікаційну роботу

здобувача вищої освіти НУ «Чернігівська політехніка» _____
(прізвище, ініціали)

(назва теми)

1. Актуальність теми

2. Наукова новизна

3. Якість проведеного аналізу проблеми

4. Практична цінність висновків і рекомендацій

5. Наявність недоліків

6. Загальний висновок і оцінка магістерської дипломної роботи

Рецензент _____
(посада, місце роботи)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Печатка «__» _____ 20__ р.

Нижче наводиться орієнтовний перелік можливих тем для написання магістерської роботи. Проте ЗВО та науковий керівник можуть самостійно обирати напрям дослідження та пропонувати нові теми для написання роботи.

! Варто враховувати, що всі теми кваліфікаційних робіт повинні стосуватися дослідження макроекономічних систем різного рівня (галузь, сфера, система, ринок і т.д.).

Не можна у кваліфікаційній роботі вивчати фінансові аспекти функціонування конкретного суб'єкта господарювання (окремого підприємства, банку, фінансової компанії)

1. Формування фінансової стратегії підприємств ... (галузь, види) та напрямки її реалізації
2. Підвищення ефективності фінансового менеджменту на підприємствах ... (галузь, види)
3. Управління грошовими потоками підприємств ... (галузь, види)
4. Управління операційними витратами підприємств ... (галузь, види)
5. Дивідендна політика підприємств... (галузь, види) та шляхи її удосконалення
6. Управління фінансовими ризиками підприємств ... (галузь, види)
7. Підвищення рентабельності роботи підприємств ... (галузь, види)
8. Організація фінансового контролінгу на підприємствах ... (галузь, види)
9. Управління грошовими надходженнями підприємств ... (галузь, види) в Україні ... (галузь, види)
10. Управління прибутком підприємств ... (галузь, види) та резерви його збільшення
11. Управління активами підприємств ... (галузь, види)
12. Управління системою фінансово-економічної безпеки підприємств ... (галузь, види)
13. Управління фінансовою санацією підприємств ... (галузь, види) в Україні...
14. Політика управління дебіторською заборгованістю підприємств ... (галузь, види) та її вплив на їх фінансовий стан
15. Управління кредиторською заборгованістю підприємств ... (галузь, види)
16. Управління інвестиційним портфелем підприємств ... (галузь, види)
17. Формування інвестиційної стратегії розвитку підприємств ... (галузь, види)

види)

18. Удосконалення системи бюджетного фінансування закладів охорони здоров'я (закладів освіти і т.д.) ... (галузь, види)

19. Управління кредитними ризиками підприємств ... (галузь, види)

20. Управління інвестиційними ризиками підприємств ... (галузь, види)

21. Удосконалення амортизаційної політики підприємств ... (галузь, види)

22. Фінансове забезпечення розвитку підприємств ... (галузь, види)

23. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів підприємств ... (галузь, види)

24. Управління кредитоспроможністю підприємств ... (галузь, види) в Україні

25. Формування капіталу підприємств ... (галузь, види) та оптимізація його структури

26. Формування та ефективність використання позикового капіталу підприємств ... (галузь, види)

27. Вартість підприємств ... (галузь, види) та заходи її підвищення

28. Інвестиційне забезпечення розвитку підприємств ... (галузь, види)

29. Антикризове управління фінансовим станом підприємств ... (галузь, види)

30. Управління власним капіталом підприємств ... (галузь, види)

31. Фінансове забезпечення зовнішньоекономічної діяльності підприємств ... (галузь, види)

32. Підвищення ефективності фінансового планування на підприємствах ... (галузь, види)

33. Фінансове забезпечення інноваційного розвитку підприємств ... (галузь, види)

34. Формування фінансового потенціалу підприємств ... (галузь, види) та напрями підвищення ефективності його використання

35. Альтернативні джерела фінансування вітчизняних підприємств в умовах цифрової економіки

36. Удосконалення механізму регулювання інвестиційно-інноваційного розвитку підприємств ... (галузь, види)

37. Розробка інноваційної стратегії розвитку підприємства ... (галузь, види)

38. Підвищення ефективності роботи системи внутрішнього контролю на підприємствах ... (галузь, види)

39. Підвищення ефективності управління фінансово-інвестиційними ризиками підприємств ... (галузь, види)

40. Формування капітальних інвестицій на підприємствах ... (галузь, види) та підвищення ефективності їх управління

Зразок документа, що підтверджує перевірку КР на плагіат

АКТ

контролю оригінальності кваліфікаційної роботи (індивідуального завдання)

За результатами перевірки кваліфікаційної роботи (індивідуального завдання) здобувача вищої освіти _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

науковий керівник _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

 кваліфікаційна робота курсова робота курсовий проект

на тему: _____

у програмному забезпеченні встановлено наступні критерії унікальності тексту:

 Unicheck StrikePlagiarism.com

 Схожість _____
 Модифікації _____

КП1 _____

КП2 _____

КЦ _____

Маніпуляції з текстом

Звіт перевірки на плагіат надсилається на електронну пошту та (або) додається.

Коментар адміністратора ЦЗВП про виявлені запозичення:

Адміністратор ЦЗВП

_____ (підпис)

_____ (ПІБ)

_____ 20__ р.

Засіданням кафедри затверджено наступні показники унікальності тексту:

%	висока унікальність, робота допускається до захисту або (та) опублікування;
%	середня унікальність, робота потребує доопрацювання в частині коректності та повноти цитувань, та буде направлена на повторну перевірку без санкцій;
	низька унікальність, робота потребує суттєвого доопрацювання та буде направлена на повторну перевірку без санкцій;
% і нижче	низька унікальність, робота відхиляється без права подальшого розгляду.

Висновок:

 робота може бути допущена до захисту;

 Необхідно провести розгляд повного звіту подібності із залученням фахівців із тематики кваліфікаційної роботи (індивідуального завдання).

Керівник роботи

_____ (підпис)

_____ (ПІБ)

Приклади складання змісту кваліфікаційної роботи

Приклад И.1

Тема: «Інвестиційна стратегія підприємства на фондовому ринку»

ВСТУП

1 АНАЛІТИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ОПЕРАЦІЙ З ФІНАНСОВИМИ ІНСТРУМЕНТАМИ ІНВЕСТУВАННЯ НА ФОНДОВОМУ РИНКУ

1.1 Загальна характеристика фондового ринку

1.2 Правове регулювання фондового ринку

1.3 Фінансові інструменти інвестування (інструментарій фондового ринку)

1.4 Методи фундаментального аналізу

2 ДОСЛІДЖЕННЯ МОЖЛИВИХ СТРАТЕГІЧНИХ НАПРЯМКІВ ПОВЕДІНКИ ПІДПРИЄМСТВА НА ФОНДОВОМУ РИНКУ

2.1 Аналіз ринку з метою оцінки зовнішніх факторів, що формують ринкову прибутковість, безпеку й ліквідність інвестицій

2.2 Оцінка місця підприємства на ринку

2.2.1 Кількісний та якісний аналіз ресурсів та процесів їх трансформації

2.2.2 Аналіз кінцевих результатів діяльності підприємства

2.2.3 Аналіз фінансових коефіцієнтів та оцінка ступеню фінансового ризику

2.3 Прогнозування перспектив підприємства

2.4 Аналіз змін у цінах, витратах, рентабельності, кількості акцій у обігу, вартісній оцінці акцій

2.5 Аналіз причин, що можуть впливати на зниження ефективності інвестицій у цінні папери

2.6 Дослідження можливостей формування портфеля цінних паперів та «виходу» із інвестиційних проектів і продажу фондових інструментів інвестування

3 ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОЕКТНИХ РІШЕНЬ З УРАХУВАННЯМ РИЗИКУ

3.1 Оцінка внутрішньої інвестиційної вартості акцій підприємства, щорічного темпу прибутку на акцію

3.2 Визначення фактору «бета» інвестиційного портфеля

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Тема: «Державне казначейство та шляхи вдосконалення його фінансової роботи (на регіональному рівні)»

ВСТУП

1 РОЛЬ КАЗНАЧЕЙСТВА В РЕАЛІЗАЦІЇ ФУНКЦІЇ РОЗПОРЯДНИКА ДЕРЖАВНИХ КОШТІВ

1.1 Державне казначейство як фінансовий орган України

1.2 Основні функції органів Державного казначейства

1.3 Завдання казначейства з касового виконання державного бюджету України

1.4 Роль та значення територіальних органів Державного казначейства в Україні

2 АНАЛІЗ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО ТА ЗОВНІШНЬОГО ФІНАНСОВОГО СЕРЕДОВИЩА ОРГАНІВ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОГО КАЗНАЧЕЙСТВА ЧЕРНІГІВСЬКОГО РЕГІОНУ

2.1 Характеристика діяльності обласного (міського) управління Державного казначейства

2.2 Аналіз існуючого стану об'єкту дослідження

2.3 Дослідження внутрішнього та зовнішнього середовища системи

2.4 Визначення проблем функціонування територіального органу Державного казначейства

2.5 Розробка напрямків вдосконалення діяльності територіальних органів Державного казначейства

3 ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАПРЯМКІВ УДОСКОНАЛЕННЯ

ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОБ'ЄКТА ДОСЛІДЖЕННЯ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Тема: «Підвищення ефективності фінансової діяльності страхової компанії»

ВСТУП

1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЕФЕКТИВНОЇ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ

1.1 Особливості фінансово-економічної діяльності страхової організації

1.2 Характеристика складу доходів та видів витрат страховика

1.3 Методи оцінки ефективності фінансової діяльності страхової компанії

2 ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ ТА ВИЗНАЧЕННЯ НАПРЯМКІВ ПІДВИЩЕННЯ ЇЇ ЕФЕКТИВНОСТІ

2.1 Загальна характеристика фінансово-економічної діяльності страховика

2.2 Аналіз структури доходів та витрат страхової компанії

2.3 Аналіз фінансової стійкості страхової компанії

2.4 Аналіз платоспроможності страховика

2.5 Оцінка ефективності фінансової діяльності страхової компанії

2.6 Розробка заходів по підвищенню ефективності фінансової діяльності страхової компанії

3 ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАПРОПОНОВАНИХ ЗАХОДІВ З УРАХУВАННЯМ РИЗИКУ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

**Тема: «Управління фінансовими ризиками суб'єкта господарювання»
ВСТУП**

**1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ
РИЗИКАМИ**

1.1 Ризики у фінансово-господарській діяльності суб'єктів господарювання

1.2 Формування моделей управління фінансовими ризиками суб'єкта господарювання

1.3 Методи нейтралізації фінансових ризиків в діяльності суб'єкта господарювання

**2 ДОСЛІДЖЕННЯ І РОЗРОБКА СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ
ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ**

2.1 Загальна фінансово-економічна характеристика діяльності

2.2 Ідентифікація ризиків

2.3 Аналіз і оцінка фінансових ризиків

2.3.1 Кількісна оцінка фінансових ризиків

2.3.2 Якісна оцінка фінансових ризиків

2.4 Формування стратегії нейтралізації фінансових ризиків суб'єкта господарювання

**3 ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СТРАТЕГІЇ
НЕЙТРАЛІЗАЦІЇ ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ**

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Тема «Фінансові ресурси сільськогосподарських підприємств та напрямки підвищення ефективності їх використання»

ВСТУП

1 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

1.1 Економічна сутність і види фінансових ресурсів підприємств

1.2 Джерела формування фінансових ресурсів сільськогосподарських підприємств

1.3 Напрямки використання фінансових ресурсів сільськогосподарських підприємств

2 АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

2.1 Сучасний стан і тенденції розвитку сільського господарства в Україні

2.2 Аналіз складу та структури фінансових ресурсів сільськогосподарських підприємств

2.3 Оцінка ефективності використання фінансових ресурсів сільськогосподарських підприємств

3 ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ФОРМУВАННЯ І ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

3.1 Світовий досвід управління фінансовими ресурсами сільськогосподарських підприємств

3.2 Заходи щодо оптимізації джерел формування та підвищення ефективності використання фінансових ресурсів сільськогосподарських підприємств

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Тема: «Удосконалення механізму оцінки фінансово-економічної стабільності функціонування підприємств лісового господарства»

ВСТУП

1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

1.1 Сутність і чинники впливу на фінансово-економічну стабільність підприємств

1.2 Інформаційна база оцінювання фінансово-економічної стабільності підприємств лісового господарства

1.3 Методика та показники визначення фінансово-економічної стабільності підприємств лісового господарства

2 ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

2.1 Сучасні тенденції розвитку лісового господарства в Україні

2.2 Аналіз абсолютних показників фінансово-економічної стабільності підприємств лісового господарства

2.3 Оцінка відносних показників фінансово-економічної стабільності підприємств лісового господарства

3 НАПРЯМКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

3.1 Світовий досвід оцінки фінансово-економічної стабільності підприємств лісового господарства

3.2 Організаційні заходи зміцнення фінансово-економічної стабільності підприємств лісового господарства та вдосконалення механізму її оцінювання

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Тема: «Політика управління дебіторською заборгованістю та її вплив на фінансовий стан молокопереробних підприємств»

ВСТУП

1 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ МОЛОКОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ

1.1 Економічна природа дебіторської заборгованості та її взаємозв'язок із фінансовим станом підприємства

1.2 Механізм управління дебіторською заборгованістю молокопереробних підприємств

1.3 Нормативно-правове регулювання дебіторської заборгованості молокопереробних підприємств України

2 АНАЛІЗ І ОЦІНКА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ МОЛОКОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ

2.1 Сучасний стан і тенденції розвитку молокопереробної галузі в Україні

2.2 Аналіз динаміки та структури дебіторської заборгованості молокопереробних підприємств

2.3 Оцінка ефективності управління дебіторською заборгованістю молокопереробних підприємств

3 ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПОЛІТИКИ УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ МОЛОКОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ

3.1 Світовий досвід управління дебіторською заборгованістю молокопереробних підприємств

3.2 Організаційні заходи щодо оптимізації дебіторської заборгованості та їх вплив на фінансові результати молокопереробних підприємств

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ